

Förord

Idén till boken kommer från alla frågor vi får om hur vi hamnade här, om hur det är att bo här, vad vi gör på vintern o s v.

Jag har valt att lägga tonvikten på det som sker i vardagen eftersom det är sådant som man aldrig behöver fundera på under några semesterveckor. Det som går att hitta om "underbara Kreta" i överflöd i turistinformationer och på andra ställen har jag lämnat därhän.

Innehållet bygger också till viss del på samtal med och erfarenheter från vänner som bott här mycket längre än vad vi har och är mer insatta i "tingens ordning".

Boken skall inte uppfattas som en faktabok och inte heller "så här är det för alla", för det är det säkert inte, den är en berättelse om "vilka erfarenheter vi gjort". Och vad vi sett och hört med våra svenska ögon och öron.

Du som läser kommer säkert bitvis att undra varför vi stannar här nere, i det besvärliga landet, men hur det än är, om vi lägger Malmö (vi kommer båda därifrån) och Rethymno i en vågskål så väger Rethymno tungt.

Så tog det här bokprojektet sin form och jag har under våndor och lång tid fått till något som jag hoppas skall kunna ge intressant information, trevlig läsning och kanske några glada skratt.

Att det tog tid beror på att nya saker händer hela tiden, men nu fick det bli punkt för boken och så aktiverar vi bloggen. "På riktigt" - alltså ofta!

Alla fel är mina egna.

Alla foton samt collage är våra egna, undantaget två foton, där det står angivet fotograf.

Git Söderholm

Innehåll

Sid 4	Hur allt började
Sid 6	Att flytta - några goda råd
Sid 10	Arbeta - hitta arbete
Sid 14	Hur gick det för oss
Sid 26	Boende - ett litet elände
Sid 38	Seder och bruk
Sid 44	Bröllop, barndop mm
Sid 50	Familjen på Kreta
Sid 56	Helger
Sid 62	Skola, sjukvård mm
Sid 70	Möte med myndigheter
Sid 78	Trafik och buller - vardag i gamla staden
Sid 84	Grannar
Sid 86	Positiv social kontroll
Sid 92	Vänner
Sid 98	Kattornas ö
Sid 106	Tips på några icke guidade turer
Sid 112	Restaurang- och shoppingtips
Sid 116	Fördel Rethymno
Sid 118	Länktips
Sid 120	Tack för att du ville läsa

Hur allt började!

Vi kunde egentligen lika gärna hamnat någon annanstans, det började med att vi båda behövde semester och så tänkte vi att sol, bad och lite kultur kunde passa bra. Vi hittade vi en ospecad, sista minuten till Kreta i augusti 2001. Vi hamnade i Agia Pelagia. Lilla orten Agia Pelagia var ganska snabbt avverkad och vi tog det ganska lugnt, solade och badade, åt gott, gick till baren och det hela började över en färgsprakande paraplydrink. Lite löst prat om att flytta till Kreta och öppna ett Internet-café, vi återkom ganska ofta till ämnet och det gick inte riktigt att släppa taget om idén.

Väl tillbaka i vardagen började vi leta information om Kreta, Heraklion, Chania och Rethymno. Vi kikade vad som krävdes för att flytta och starta företag i Grekland, vi kollade rent statistiskt vad som kunde vara bäst och valet föll på Rethymno. Turism på sommaren och studenter på vintern, många som måste ha tillgång till en dator och Internet året om.

Så Rethymno borde kollas upp lite mer handgripligt, så vi bestämde oss för att åka ner i november 2001. Calle lyckades i samma veva träffa på en grek på ett forum som handlade om flygbolag. Det visade sig att han bodde i Heraklion så han erbjöd sig att bli vår ciceron. Då hade vi inte en susning om att det var Svenska Honorärskonsuln vi hade bestämt möte med!

Nåväl, vi var effektiva de här dagarna, kollade Internet-caféer, träffade mäklare, representant för Forthnet och Cissi som lyckades slita sig loss och kunde äta lunch med oss. Det hela slutade med att vi motvilligt tvingades lägga idén om Internet-café på is. Därefter följde inställd färja pga storm, flygbolaget kursade 2 tim efter att vi köpt biljett, flyget vi kom med höll på att få vända halvvägs från Kreta pga vädret men så småningom satt vi på ett SAS-plan från Aten norrut.

När vi kom tillbaka till Malmö (lite nedslagna) så stod grannen utanför sin dörr och berättade att han skulle sälja sin en-rumslägenhet, den bredvid vår. Det tog två timmar så hade vi köpt en lägenhet och det öppnade andra möjligheter, vi startade vårt företag och fortsatte planera för en flytt så småningom. Rethymno skulle det bli och i februari 2003 åkte vi ner och letade upp någonstans att bo efter att ha suttit på en färja i Pireus i 32 tim pga snöstorm. Allt detta borde väl ha fått oss att tänka om, men 24 mars bar det iväg med enkel biljett till Kreta!

Så om den där sista minuten hade gått till Italien hade vi kanske bott i Florens nu, jag har slutat med Paraplydrinkar, man vet aldrig vad de kan leda till!

Fast det är kanske paraplyerna man skall undvika?

Flytta till Kreta

Vi får ofta frågor om hur det är att bo här nere och tips på vad man skall tänka på och förbereda sig på.

Här kommer lite tänkvärda punkter.

Håll förväntningarna lågt, då har du bättre förutsättningar inför mötet med ditt nya liv. Var beredd på att det blir annorlunda. Många frågar oss om det blev som vi förväntade oss och svaret är både ja och nej. Det blev bra men mycket långt ifrån det vi trodde och tänkt, men så hade vi också inställningen att det skulle bli mycket problem och att vi skulle få ta itu med dem efter hand.

Förbered dig på att du förflyttar dig många år tillbaka i tiden.

Lämna inte allt uppe i Sverige, hyr ut lägenhet om det är möjligt, tänk er att ni skall prova ett år. Försök spara ihop till 6-12 månaders utgifter. Man kan klara sig på ca 800-1500 Euro i månaden beroende på livssituation. Ensamstående ca 800 Euro, par utan barn ca 1100 Euro, familj med barn är svårt för mig att säga något om. Jag skulle nog vilja säga kort och gott - planera inte att flytta hit med barn! Jag har hört detta entydigt från de svenska mammor jag känner här nere. Jag menar att själv kan man ju äta linssoppa en vecka om det tryter i kassan!

Lämna det mesta hemma!

Kom gärna ner i förväg med lätt bagage, boka in er en vecka på ett pensionat och leta upp någonstans att bo. Försök att hitta något möblerat eller halvmöblerat till att börja med, gärna även med de viktigaste husgeråden, kastrull, stekpanna, lite glas, tallrikar och muggar. De flesta lägenheter är tomma när man hyr dem så man måste köpa spis, kyl, frys, tvättmaskin, värmekällor, ev även skåp mm, ja allt det som vi är vana vid att det finns i en lägenhet. Fråga om el och vatten ingår i hyran, det gör det oftast inte. Fråga om det går att få varmvatten både i kök och badrum, det är inte självklart här nere. Om det finns element, fråga om du bestämmer själv när de skall slås på för det är inte givet. När ett par goda vänner till oss var och letade efter lägenhet så var de och tittade på en lägenhet som inte var utrustad med ytterdörr, det hängde ett draperi, hyresvärdinnan var helt oförstående när de förklarade det otänkbara i att bo utan en riktig dörr. Det finns en hel del till uthyrning men det kan ta ett tag att hitta något som man kan tänka sig att bo i. I de flesta fall är det så att du måste vara beredd att sänka din standard när det gäller boende. Ofta oisolerat och glöm det där med täta treglasfönster, man får vara nöjd om fönster är hela och dörrar passar i sina håll. Genomluftning brukar man däremot inte behöva bekymra sig om!

Dessa härliga gamla dörrar!

Avvakta med att ta ner för mycket av ditt bohag till att börja med, det behövs inte så mycket här, folk bryr sig inte ett dugg om att du har 6 olika tallrikar och 6 olika glas. Det går att köpa det nödvändigaste ganska billigt, exempelvis på marknaden och på 1 Euro shoppen. Du kommer inte att sakna din kompletta servis i 12 delar och du kommer förmodligen inte ha förvaringsutrymme för den heller.

Utvärdera

Bestäm hur lång tid du skall prova och ge idén att flytta. Det är inte alls säkert att du kommer tycka det är någon bra idé efter några månader, vi har träffat en hel del som har fått ge upp och dra sig hemåt till Sverige igen.

När vi hade varit här på dagen 1 år så gjorde vi en liten enkel utvärdering, vi satte ihop ett antal punkter och så ett streck för var och en med Kreta och Sverige på var sin sida. Vi tog med oss våra papper till en liten lokal taverna och så fyllde vi i den lilla utvärderingen var för sig. Resultatet var tydligt, vi stannar och det lilla som var fördel Sverige kan vi åka dit upp och uppleva någon gång ibland. Calle saknade "musikarenorna", själv kommer jag inte ihåg om det var något jag hade satt upp på fördel Sverige.

Många greker har frågat oss varför vi valt att lämna Sverige, de kan helt enkelt inte förstå hur man kan av egen fri vilja lämna detta fantastiska land med ordning och reda, breda gator med ordentliga trottoarer, ingen far illa och alla har det bra! Var fick de det ifrån tro?

Undrar om de går att öppna?

När man väl är här då, arbete!

En av de första sakerna du skall göra är att skaffa dig ett "skatte-nummer" Det har inte något att göra med skatt men det krävs om du exempelvis skall beställa telefon och Internetuppkoppling, köpa moped eller bil. Hämta blanketten på skattekontoret "euforia" och där skall du bli uppge din mammas och pappas förnamn. Du kommer hädanefter att heta "dina förnamn, pappas förnamn och efternamn" Alltså ett exempel, Lisa Stigsdotter Jansson blir Lisa Stigsdotter Stig Jansson.

Uppehållstillstånd är inte nödvändigt längre (2007), tvärt om så undrar de vad en svensk skall med det till. Men det kan trots allt vara bra att ha, skulle det hända något så är din ställning något starkare, frågan om att du kanske uppehåller dig här obehörigt är därmed inte aktuell. Uppehållstillstånd är inte viktigt, alltså detta enligt polisen här i Rethymno! Men när jag pratade med vår svenska präst och hans fru (dec 2008) så berättade de att det hade blivit ett fasligt ståhej för att de inte hade skaffat uppehållstillstånd innan de varit här i tre månader. Det måste man ha! Gissa om vi blev snopna av att höra varandras erfarenheter vad gäller uppehållstillståndets vara eller icke vara.

Man kan dock leva ganska gott för lite pengar, åter igen beroende på livssituation. Man kan äta gott och billigt om man håller sig till det som växer och produceras på ön, ex. frukt och grönt. Kan man dessutom tänka sig vatten och lokalt vin som måltidsdryck är det billigt att leva. Om man däremot måste köpa några liter mjölk och coca-cola om dagen och gärna äter fisk flera dagar i veckan är det dyrt.

Arbete kan vara både lätt och svårt. Det är främst på hotell, restauranger och barer som det finns jobb att få, även i affärer med turism som målgrupp. Speciellt eftertraktat är att kunna prata några språk. Svenskar anses som pålitliga och är uppskattade.

Bästa sättet att hitta jobb är att göra det på plats, bäst är att komma ner just innan säsongen drar igång. Prata med folk på tavernor och barer, berätta att du söker jobb.

Att arbeta här nere skiljer sig en del från vad vi är vana vid, glöm det där med utvecklat ledarskap, att låta personal ta eget ansvar, jobba i team, utvecklingssamtal med mera, med mera. Här är det "storbossen" som bestämmer och i andra hand "lillbossen". Flera jag känner har råkat ut för detta, att "få prova ett jobb", allt verkar bra men så dag 4 så är man plötsligt utan jobb och man får inte riktigt klart för sig varför. Arbetstiderna kan också vara helt utom rim och reson, vad sägs om 8-14 och sen 17-22 och kanske någon ledig dag ibland. Eller från 18 till tidig morgon när sista gästen väljer att gå.

Nikos, Spiros, Anagnostis och Nastazia

Under åren har vi sett en hel del fullständigt livsfarliga situationer och total avsaknad av skyddsutrustning. Vad sägs om att mura ståendes på en smal plankor ca 9 meter upp i luften. Stå på en skranglig smal stege och måla lika högt upp medan bilarna kör förbi nere på gatan och backspeglarna snuddar stegen du står på. Att gräva upp hål i gator är vanligt förekommande, (vattenläckor kanske) och någon måste gräva med spade för hand, en vanlig syn är att en arbetar med att gräva och minst tre personer, bossar eller sakkunniga, står och tittar på.

Lönerna är låga, runt 4 Euro per tim får du för att diska, ca 6 Euro kan du komma upp i om det är ett mer kvalificerat yrke. Men hav förtröstan, jag roade mig med att räkna en sommar i god positiv anda, statistik kan man göra mycket kul med. Om du arbetar i disken för 4 Euro så kan du köpa dubbelt så mycket vin här än du kunnat göra i Sverige med samma jobb. Inte så värst seriöst att räkna så men det blev genast roligare att diska. En bra idé är att se till att få ut lönen ofta, helst varje vecka för om lönen skulle utebli så har man inte förlorat allt för mycket. Det har hänt att folk jobbat en hel sommar utan att få ut någon lön. Krisen 2010 gjorde det extra besvärligt att få jobb, många visste inte om de vågade anställa någon och det blev inte bättre av att säsongen försenades av ett stort askmoln över luftrummet i Europa.

Det finns arbetslöshetsförsäkring men det krävs att du får ett "vitt" jobb och det krävs att du arbetat två säsonger innan du kan få ersättning under vintermånaderna. Ett "vitt" jobb innebär också att arbetsgivaren måste betala dig en bonus vid jul och påsk, bonusen beräknas enligt arbetade timmar. Det är ett ganska komplicerat poängsystem som innebär att två säsonger krävs. Ersättningen är ca 400 Euro per mån så det gäller att ha lagt undan en del inför vintermånaderna. Det finns lite olika arbetslöshetsförsäkringar, exempelvis IKA om du arbetar i restaurangbranschen, hotell har en annan. Samma för alla är arbetsförmedlingen och dit måste alla gå och ansöka om ersättning när säsongsjobbet tar slut. Eftersom det är många som blir arbetslösa samtidigt (slutet av oktober) kan man ju räkna ut att det är trångt på det där kontoret. En lång disk och fullpackat med folk och svårt att höra när ens turnummer ropas upp. Så sent som 2008 fanns ingen "display" som visar turnummer. När det är avklarat måste du visa upp dig en gång i månaden för att få stämplat dina kuponger och kunna få ersättningen insatt på ett bankkonto eller för att kunna lösa ut kupongen på en bank. Så det är bäst att undvika banken de första dagarna i månaden under vintertid, det är lång kö då. När du är ansluten till en A-kassa och berättigad till ersättning så finns det olika läkare mm som är knutna till respektive och väljer du att gå till dessa går avgiften att dra av i deklARATIONEN.

Ser riktigt farligt ut!

Så här blev det för oss med arbete

Min man Calle är trummis och vi släpade på ett helt digitalt trumset när vi flyttade ner (via Aten), vi hade 80 kg bagage plus varsin ryggsäck med laptops etc. Själv hade jag ont i varenda muskel en hel vecka efter flykten, det är inte att rekommendera, kosta på att skicka ner saker istället.

Väl här nere så skulle trumsetet riggas och det visade sig att modulen (den elektroniska hjärnan) hade gått sönder. Garantin hade just gått ut och Calle tuffar iväg till en musikaffär. De tar hand om modulen och den måste skickas till Patras, Calle fick inte ens ett kvitto på att han lämnat in modulen och han var lite tveksam till om han någonsin skulle få se den där modulen igen. Men grekerna är ett ärligt folk, inte gör en papperslapp någon skillnad, han fick tillbaka sin modul reparerad och fin ett antal månader senare.

När Calle på förfrågan uppgav nere på ett närliggande musik-café att han var trummis fick han till svar av barägaren, ja ha du! Det har vi redan 100 av här i den här staden och sen var han avfärdad som trummis. MEN så småningom så blev det ju dags för spelning med lagad modul och ett gäng musiker och då var det samme barägare som stod ganska häpen och med klotrunda ögon bakom bardisken och fick konstatera att "han ÄR faktiskt trummis". Inför nästa spelning låg denne barägare på knä på golvet och dammade av Calles trummor.

Så blev det mer och mer spelningar på olika ställen, ett av dem var "My Place", bandet drog in mycket folk men det hindrade inte barägaren att dra ner volymen på Calles trummor så de inte hördes. Calle lämnade trummorna och gick och satte sig bredvid mig och sa, "samma torrsim" bakom trummorna, nä då får det vara. Nästa spelning så stod Calle över, ingen idé att släpa på ett helt trumset om det inte skall låta om dem. Barägaren frågade efter honom och bandleadaren berättade att han fick vara utan trummor om de ändå inte fick höras, varpå barägaren lovade dyrt och heligt att han inte skulle göra om det misstaget och det gjorde han inte heller.

Därefter följde en ganska tuff sommar, med spelningar på lite knepiga ställen och dåligt betalt. Men skam den som ger sig, Calle uthärdade och spelade på.

Vintern som kom så blev han ombedd att spela på en restaurang tillsammans med ett band som gärna ville ha trummor med, det var verkligen på gott och ont. Börja spela mitt i natten och hålla på till 6 på morgonen. Det var inte helt ovanligt att det kom in ett gäng vid 3-tiden, uppklädda till tänderna och beställde in mängder av mat, så det var bara att kämpa

Ja det är på riktigt, trummorna vid strandkanten!

vidare och spela. Calle sade ifrån från början att han vare sig ville eller kunde spela den grekiska musiken som de drog igång med vid 3 på natten. Men han blev lite fult lurad där, plötsligt så drog bandleadaren igång grekmusiken och där satt Calle bakom trummorna och hade inget annat val än att hänga på. Spyros (basisten och Calles bästa vän) satt bakom honom och sufflerade, "Calle knepig den här! 12 åttondelar är det". Det visade sig att Calle är riktigt bra på även grektakterna, men det kommer han aldrig att erkänna.

Inför nästa säsong så hoppade både Spyros, (basisten) Calle och sedermera även Nastazia, (sångerskan) av det eländiga nattjobbet och bildade ett eget band och nu är vi framme vid sommaren 2007. Efter lite turer med olika gitarrister dök Nikos upp och då blev det fart på det hela, det var ett evigt repande på kvällar och nätter den vintern här uppe på ovanvåningen och det blev en bra sommar med många spelningar, det drog bra med folk och oftast fanns det inte ett bord ledigt. Tråkigt nog så var Spyros tvungen att rycka in lumpen och Nastazia flyttade till Aten på hösten, det blev tomt den vintern.

Men när det började bli känt att bandet "Driving South" måste upplösas fick Calle flera förfrågningar om att spela med olika band, bl a "The Wild Bunch" som är ganska kända på ön. Så nu är det fjärde bandet sedan vi kom hit, så vid det här laget vet alla musiker och de flesta musikintresserade vem Calle är och han har skaffat sig många musiker-vänner/kollegor.

Internet-flickan (har jag blivit kallad)

Att Calle skulle spela trummor var ganska självklart, men vad skulle jag hitta på då? Min bakgrund och mina yrkeskunskaper är inte gångbart här nere. Men göra hemsidor kan jag och någonstans på en lokal taverna föddes idén om "Rethymnoguide". Det var verkligen den hårda vägen som vi fick ta, vi försökte att skaffa information via turistinformationen och andra ställen där man kunde förvänta sig att det fanns. Men papperna var slut! Va? Vi trodde inte vi hörde rätt, jo informationspapperna var slut. Som svensk tänker man ju genast, ja men skriv ut nya då..... men inte här, nej är de slut så är de!

Det var bara att inse att enda sättet var att ge sig ut på stan utrustad med karta, penna och block, traska gata upp och gata ner och så där höll vi på i veckor. Vi samlade in visitkort och skrev så pennorna glödde. Adresser och telefonnummer. Så småningom så fick vi ihop något som var värt namnet "Rethymnoguide" och kunde börja presentera den för restaurangägare och andra intresserade. Mr G var den första som fick se

vad jag höll på med där bakom skärmen varenda dag och han blev mycket imponerad och utbrast. ”Du milde tid, ni ska göra något bra för den här staden” och han erbjöd sig genast att ge oss all hjälp och även vara med och betala.

Det visade sig vara ganska lätt att sälja annonser, speciellt på vintern sålde det sig nästan av sig själv. Vår strategi var att äta oss igenom de flesta restaurangerna och vi lyckades nästan, det låg ju nära till hands att personalen frågade vad vi gjorde i avkroken Rethymno mitt i vintern och där var det givet, jo vi bor här och osv. Sen var det bara att komma dagen därpå med kamera och laptopen. Det var t o m så att ganska många hade funderat över det där med Internet, hur gör man för att hamna där?. Och då kom vi med lösningen! En god vän (uppväxt i Rethymno) talade om för mig att jag inte skulle få pengar av någon, de kommer bara att lura dig, sa hon. ”Ja, ha” och hur ska de kunna göra det då frågade jag, om jag inte får pengar så kommer deras restaurang inte synas på Internet, då tittar hon på mig som om jag vore från någon annan planet. Nu var det så att jag frågade aldrig direkt efter pengar, jag gick och visade upp deras Internet-sida och sa lite försynt. ”Jo om du tycker det här är OK så kan jag lägga ut det på Internet redan idag”. Då kom frågan av sig själv om jag ville ha pengar och då sa jag, ”ja tack gärna om det går bra”. Så var det med det!

En dag kallade samme vän in mig på kaffe och jag sa att jag kommer om en stund, jag skall bara gå till taverna X och hämta pengar. Du är ju inte riktigt klok sa hon, de är ju maffia, det måste du förstå att där frågar man inte efter några pengar. Vadå maffia, jag är ju dum svensk, det fattar väl inte jag något av. Ågaren på taverna X betalade mer än gärna, med ett stort leende och tyckte att det var en jättefin sida jag gjort!

Det här var ju nästan för bra för att vara sant! Och visst! Det visade sig att jag gjort ett stort tankefel i mitt upplägg, meningen var att det skulle kosta en slant per år, lätt som en plätt, bara att gå runt och hämta lite pengar här och var. Så blev det då år två och då visade det sig att förväntningarna var ganska högt ställda på tillströmningen av gäster, men det fungerar ju inte riktigt så. Så det fanns en del som inte ville fortsätta att vara med i Rethymnoguide, men eftersom jag tyckte det var dumt att ta bort dem fick jag fundera ut något annat. Det kostade ju heller inget att ha dem kvar och mycket att kika på drar ju besökare till sajten. Dessutom så fick jag ont i magen bara av tanken att behöva gå runt och be om pengar. Jag är inte någon säljare och kommer heller aldrig att kunna bli det. Det här borde jag givetvis lätt kunnat lista ut redan från början.

Ett annat problem var att bestämma möte, det visade sig att ofta var äga-

Traska gata upp och gata ner i de många grändernas stad!

ren inte plats när jag kom på utsatt tid. Det gjorde det ännu mer obehagligt att gå och fråga efter pengar.

Numera har jag tvingats lägga reklam på sajten och så får det komma in lite slantar det hållet istället och jag slipper få ont i magen! Det skall dock ärligt sägas att det var många som självmant frågade om det inte var dags att betala för ett år till och det finns fortfarande de som frågar om jag inte vill ha pengar snart. När jag tackar nej och försöker förklara att jag försöker få pengar från "cyberspace" istället för från folk i den här stan skakar de på huvudet och tittar lite konstigt. Ännu är det ingen som frågat hur det går till.

Du som läser det här har nog redan reflekterat över skillnaden i att försöka bedriva en verksamhet i Sverige och här. Och ja, det är så, nästan allt måste ske med personliga möten. Att ringa till en restaurangägare och säga att nu kan du kika på den och den webb-adressen är inte att tänka på. E-post då? Nej, helt otänkbart i 99 fall av 100. Det är bara att packa laptopen i väskan och traska iväg och hoppas att bossen man skall träffa är på plats.

Jag gjorde ett annonsjobb åt en restaurang för ett tag sedan och killen där sa skämtsamt, du nu gör vi det här på det svenska sättet och inte det grekiska, d.v.s så det blir klart i tid. Mina jobb blir alltid klara när det är sagt att det ska vara klart, men honom fick jag gå iväg och hämta på en annan krog när det var dags för möte!

Vid det här laget har jag lärt mig att ordet "avrio" som betyder "i morgon" betyder "någon annan dag" här i Rethymno. Jag undrade tidigare varför de blev så förvånade när jag dök upp nästa dag när vi bestämt "avrio".

Så om jag sammanfattar lite om vad vi trodde väntade oss och hur det blev så kan jag säga så här. Jag trodde det skulle vara svårt att sälja annonser från början och lätt att sälja år två, det var tvärtom. Jag trodde att det skulle vara en nackdel att vara kvinna och lite till åren kommen, det var tvärtom, det uppfattades som en garanti för erfarenhet, kunskap och pålitlighet. Jag trodde det skulle vara svårt att få betalt men det var nästan det lättaste. Tänk så fel man kan ha!

I mars 2009 dök det plötsligt upp ett jobb på Nakli till mig, Nakli är ett litet pensionat här runt hörnet. Perfekt för mig, jag träffade ägaren (Andreas) och vi kom överens om att jag skulle börja och därefter åkte han hem till Thessaloniki. Efter att ha hört så mycket om grekiska bossar var jag ganska förvånad, det fanns ingen lillboss som kollade mig, han lämnade glatt hela pensionatet i min vård. Till att börja med så hade

Fler gränder, de är så läckra!

vi ganska tät kontakt via mail men numera är vi överens om att "No news=good news". Lönen är ok och aldrig några problem att få ut eftersom de flesta gäster betalar kontant, så jag tar vad jag ska ha, betalar räkningar och när det blir något över så får Andreas det, ja eller ungefär så går det till!

Från karriärkvinna i Sverige till städerska i Rethymno, ja varför inte, det är inte läge att vara kräsen i ett främmande land. Fast det var som en glad norrman sa när jag berättade, ja men då är du ju egentligen manager, och visst så kan man ju också se det! Titlar är visst viktiga här nere har jag hört. "Jag är hotel manager", visst låter det fint och sitter hur snyggt som helst i en svensk cv om jag skulle behöva skriva en sådan igen!

Min start på Nakli var dock ganska bekymmersam, det visade sig att just när jag började jobba med Nakli så gjorde man något slags saneringsarbete i hela staden. Arbetet gick ut på att gå ner i alla avlopp och sanera, vilket innebar att stadens undre värld kröp upp till ytan, det fanns minst en kackerlacka per meter i gränderna och givetvis så letade sig en och annan in även på Nakli. Ett grekiskt par flydde när de sett två kackerlackor flyga in i studion och de skulle flytta till någon ort utan kackerlackor, de nämnde Chania!

Vad göra? Spruta med bekämpningsmedel? Nä, det ville inte Andreas för han är emot kemiska bekämpningsmedel, miljövänligt ska det vara. Jag funderade på att ta en av våra katter med mig och sitta där och läsa i några timmar, det där med katt tyckte Andreas däremot var en bra idé och undrade om det inte fanns några katter där som vi kunde mata för att få dem att hålla sig kvar i närheten. Fast av någon konstig anledning så fanns det inte det just där. Nåväl Andreas fick trots allt inse att vi var tvungna att ställa dit fällor och köpa "Tezaspray".

Hela den här historien var mycket jobbig tyckte jag och jag var också lite nervös över vad Andreas skulle tycka och säga men han var jättebra, han påpekade mer än en gång att jag inte kunde eller kunnat göra något alls för att undvika det här kackerlackseländet! Vi har skrattat ganska gott åt det här senare, men just då var det lätt att hålla sig för skratt!

Nåväl sedan dess har vi placerat ut någon slags pasta som ska hålla kackerlackor borta och vi har varit befriade från bekymmer med kackerlackor och inga fler gäster har flytt i panik.

Måste göra en liten utvikning från arbete och till katter och kackerlackor. En å annan sån här liten sak letar sig in även hos oss,

Påsk och julbilder!

men vi har en liten Loppa-katt som tycker att det är julafton och en fin present, hon hör dem och sätter sig och vaktar, utanför ett skåp, bredvid avloppet och så pang, utfall och så kommer hon jonglerande med en brun äcklig sak. Råttan brukar sitta lugnt i närheten och utgöra reserv om den lilla virrpannan Loppa plötsligt skulle komma av sig och glömma bort sin leksak.

Plocka oliver

Om man vill stanna här på vintern så är det många som behöver folk ute i olivlundarna, jag har provat jobbet med att plocka oliver, men det var en ren olyckshändelse eftersom ordinarie gubbe hade brutit fotleden. Mr G frågade mig en dag om jag visste någon som kunde/ville ha jobb att skörda oliver, det visste jag inte så jag sa att jag kan göra det, varpå han gapskrattade mig rakt i ansiktet, DU - det duger du inte till (han hade helt rätt). Nähä tyckte jag och sa att då vet jag ingen. Senare samma dag frågade han om jag menade allvar (har man sagt a får man säga b) jag svarar ja, jag menar allvar varpå jag fick besked om att infinna mig 7.30 på en parkeringsplats morgonen därpå. Sagt och gjort, vi for iväg till olivlundarna, min station var den där man rensar oliverna från löv och annat och håller dem i säckar. Oj oj, för det första så var det i en brant backe, för det andra så var den utbredda pressningen hal av olivsaft, för det tredje hade jag fel skor, för det fjärde var det en förfärlig massa oliver och för det femte blev säckarna blytung. Men skam den som ger sig, det var bara att kämpa på, rensa och fylla säckarna och hör och häpna, jag höll schemat på min station, jag fick rensat i takt med att de kom med nya från träden. Tyst svor jag ve o förb... över min egen dumhet, jag ut och plocka oliver, det var verkligen en mycket korkad idé. Nåväl vi fick avverkat den där olivlunden och innan vi skulle åka tillbaka tog vi ett varv till några andra olivlundar som också skulle avverkas, min glädje och lättnad steg i takt med att de bestämde sig för att det var för lite oliver för att det skulle vara lönt. Jag kunde knappt fatta vilken tur jag hade att det var sista dagen, sista oliverna, det blev inga fler dagar i olivlundarna för mig. Hade jag blivit tillfrågad om att fortsätta nästa dag så hade jag tackat ja, jag hade aldrig erkänt att det var lite för tufft arbete, men nu kom jag ur det hela lätt och med hedern i behåll. Jag var mycket stolt när jag fick min lön efter den dagen, jag var mindre kaxig när jag knappt kom ur sängen morgonen därpå. Men låt inte detta avskräcka, om du är lite större och starkare typ än vad jag är, har ett par bra skor med sulor som får fäste, olivlundar som ligger på mer plan mark så är det säkert ett härligt jobb, det är vackert där ute och mycket frisk luft får man!

Stora snubbar med ordentliga kängor i olivlunden!

Vi har bara bott i riktigt gamla hus och våra erfarenheter är därefter. När vi kom ner så flyttade vi in på ett pensionat, vi kom överens om att vi skulle bo ett år, det blev nästan två.

Det är inte säkert att det finns några element eller andra värmekällor i lägenheterna, om det inte finns så går man och köper på sig element och värmefläcktar när det blir vinter och fuktigt, sen så drar man igång dem och tycker att livet är ganska drägligt trots allt, ja ända tills elräkningen kommer och man sätter det lokala rödvinet i vrång-strupen. Då inser man att den där gamla ylletröjan som numera är förvarad på en vind i Sverige hade varit väl värd att släpa med sig ner. Det är mycket fuktigt och fukten gör att det känns kallt även om termometern säger att det är ganska varmt och barometern säger "torrt".

Elen är inte bara dyr, den är också opålitlig. Strömmen går ganska ofta, ibland en halv sekund, lagom för att Internet linan skall dyka ner men även längre strömavbrott på upp till ett par timmar och då gäller det att veta var den där ficklampan, värmeljusset och tändaren finns. Detta är ju inte bara irriterande, det är dessutom ohälsosamt för en hel del elektronik såsom modem, nätverkskort, för att inte tala om Calles dator till trummorna. UPS:ar är lösningen för känslig elektronik. Vi fick våra nedskickade från Sverige av omtänksamma vänner.

Några andra saker som kan vara lite irriterande är att ljuskontakter oftast sitter omvänt, alltså den som sitter överst är till trappan där nere och tvärt om. Till vår toalett sitter ljuskontakten närmast toaletten (olycksfall i arbetet kanske) och alla besökare i vårt hem som bott här nere en längre tid tänder självklart med fel eftersom det är mest logiskt att det skall vara den som sitter längst ifrån. Avloppen är ett annat bekymmer på så sätt att de är oftast inte placerade på lägsta punkten!

Ofta finns det solfångare på taket och det innebär att det alltid finns varmvatten sommartid, men inte vintertid. Det finns normalt inte termostat och vattenblandare och vattnet måste (vintertid) värmas upp innan du kan få varmvatten. Detta sammantaget innebär att en sådan trivial sak som att ta en dusch kräver viss planering, värma vatten först, när man väl står i duschen så gäller det att få lagom temperatur, det kan ta en stund att ratta och undvika att bränna sig. Om man har riktig otur så har man fått ratta för länge och så tar varmvattnet slut just när man schamponerat in håret. Sen efter duschen så får man antingen välja att torka upp för hand (det där med placering av avloppet) eller plaska runt på ett blött golv som garanterat bli brunt av den sand som man dels drar in under skorna och som blåser in i huset.

Undrar om det är lika charmigt som det ser ut?

När vi flyttade in 2007 i lägenheten i gamla stan så gick det inte att stänga dörren från badrummet och ut till altanen, det fixade hyresvärden omgående dock. Vi har ett badrum nere också fast duschen fungerade inte där. Vi frågade de förra hyresgästerna om de hade använt den duschen, de hade de inte eftersom den inte fungerade. Näväl, när vi pratade med hyresvärden och undrade om det var meningen att den skulle fungera så svarade han förvånat att det var väl klart att den skulle fungera. Så då kom det en "vattenman" och fixade till det. Eftersom det inte gick att använda duschen där nere till att börja med så fick det bli duschen där uppe och medan jag tar premiärduschen och mitt i hårtvätten hör jag Calle hojta att det blir översvämning, vattnet rann ner i avloppet i badkaret, vände en bit ner och kom upp från avloppet bakom toalettstolen, ut på golvet och forsade vidare ner för trappan, bildade en mindre sjö i hallen innan det rann vidare ner och ut på gatan. Ja så kan det gå, vi fick ordning på avloppet men nu kommer jag till frågan vi inte vågat ställa. Hur gör man när det inte går att använda duschen nere? (där dörren går att stänga och avloppet fungerar). Då måste man ju duscha där uppe, fast där gick det inte att stänga dörren ut och det var stopp i avloppet. Det här undrar jag fortfarande över!

Tvätta vintertid kräver också viss planering, det gäller att ha koll på väderleksutsikterna, om det är regn på gång så är det inte lönt, den blir aldrig torr då och om man har riktig otur så kommer det sydliga vindar och sandregn just när den vita tvätten hänger där, en fin oljig brun sand och det är bara att tvätta om allt igen. Hänga tvätt inomhus är ingen bra idé, det kommer inte att torka i ett fuktigt stenhus.

Merparten av oss svenskar är ganska Internet-beroende och förbered dig på att ha tålamod, först när det gäller att få det inkopplat och sen när det skall läsas morgontidningen eller göra något annat trevligt eller nödvändigt. Det går att få ADSL, det tar ca 2 veckor att få telefon och ytterligare två veckor att få Internet, 2007 fanns det 2 Mbit lina att få. För närvarande erbjuder Forthnet 24 Mbit vilket i praktiken är mellan 5-12 Mbit nedströms och uppåt kanske 1 Mbit med TP-kabel, trådlöst kanske halverat. På plussidan är att detta inkluderar gratis telefonsamtal till fasta telefoner i 24 länder för 40 Euro per månad. Så sent som 2009 var man tvungen att beställa telefonen hos OTE (statliga bolaget) innan man kunde flytta över till Forthnet. Innan du kommer så långt så är det Internet-café som gäller, eller med lite tur så hittar du ett oskyddat nätverk i närheten som du kan smyga in på. Hotspot börjar bli mer och mer populärt och finns lite varstans.

Räkningar är ett intressant kapitel här nere. Det vanligaste är fortfarande att man går till elverket med elräkningen, till OTE med telefon-

räkningen osv. Hyran betalas ofta direkt i handen till hyresvärd. Det är som i gamla tider! Det går att betala alla räkningar på posten, dock måste det då ske innan sista betalningsdag. Om man har ett grekiskt bankkonto så går det att få vissa räkningar dragna därifrån. När vår förra hyresvärd, just efter vi kommit hit ner, klagade över att han var tvungen att åka hit o dit för att betala räkningar trodde vi knappt våra öron och när vi berättade hur vi betalade räkningar i Sverige här nere ifrån (internetcafé och internetbank) så skakade han bara på huvudet, för honom gick det inte att förstå. Numera så går det att betala över Internet men vi tycker det är ganska charmigt med gamla sättet.

Vidare så är ett gott råd, tag kontakt med andra svenskar. Sedan Sveas Konditori stängde finns ingen självklar träffpunkt men har du väl fått en kontakt är det lätt att få fler. Var inte rädd för att fråga, ingen fråga är dum när man håller på att landa i ett nytt land. Gå gärna med i Svenska Föreningen, det kostar 10 Euro per år och du får ett stort kontaktnät med mycket positiva svenskar. Besök ett årsmöte och få några glada skratt.

Som alla förstår är detta skrivet med perspektivet att försöka leva med små medel. För dig som är lycklig nog att kunna komma ner och köpa en tomt och beställa en tjusig isolerad villa med dubbla fönster kan väl detta kanske vara en trevlig läsning trots allt.

Om du tänker dig att köpa tomt och hus måste du anlita en mäklare, det krävs både jurist och notarie. Att bygga hus kan ta ett par år och det rekommenderas att du är på plats ofta och håller koll på att det händer något och att det som händer är det du vill skall hända. En kompis till oss ville ha en hall, så hon ritade in en hall på ritningen när de byggde hus. Nästa gång hon fick syn på ritningen så hade arkitekten tagit bort hallen, vad skall man med det till? Det var nog nära att hon inte fick någon hall och så hade ytterkläder, gympapåsar, stövlar och skor fått pryda vardagsrummet. Det är mycket viktigt att du anlitar en seriös mäklare, tomtgränserna är inte alltid helt solklara här nere och om det vill sig illa så kan du börja bygga hus på någon annans mark. Senast våren 2008 så fick en kompis hyresvärd gå till domstol för att stoppa ett husbygge på hans mark. Det har även hänt att markägaren har låtit bygget bli klar och sen sagt tack, det var ju snällt att du byggde ett hus åt mig.

Jag var inbjuden till en tjejmiddag hos en vän till en vän. Vi satt i köket i deras hus och där fanns en intressant hörna som såg ut som ett illa placerat skafferi utan dörr eller ja, något annat. Jag frågade vad det var och då berättade hon att det var han som ägde huset intill som passat på att flytta lite på väggen när huset stod tomt, han ville ha några kvm till för att kunna få ett rum till på sitt pensionat. Så han knyckte helt enkelt en

Torsdag före karnevalen, fest på stan!

bit av grannens hus. Ja det var väl inte så farligt, värre var det för den husköpare som efter köpet upptäckte att köket i huset redan var sålt till grannen. Jag vet inte vad man skall tro men det är säkert sant.

Grekerna bygger ofta huset i omgångar, många tror att det är för att så länge huset inte är klart slipper du betala skatt, men det har inte ett dugg med det att göra. Det är helt enkelt så att när man behöver bygga till en våning så gör man det, ofta när barnen bildar familj. Eller så tar pengarna slut och så får man vänta tills det finns pengar att bygga vidare.

Det där med tomtgränser har inte heller varit så välorganiserat, men det skall det bli, just nu pågår arbete med att mäta landgränser, räkna träd och lägga dessa i en databas, det gäller land och ofta är det självfallet olivlundar. Så från att officiellt ha uppgivit så mycket träd som möjligt blir det nu svårt att uppge för mycket träd eftersom det kanske inte får plats så mycket träd på det uppmätta landområdet. Vad som händer nu med de som uppgivit 500 träd tidigare och det visar sig att det bara finns mark för 200 vet jag inte. Mer träd innebar mer EU-bidrag men nu kräver EU skärpt kontroll. Även fåren skall märkas nu, det är förmodligen liknande oreda med dem som med träden!

Hyresvärdar är ett kapitel för sig, det finns självklart även här nere bra och dåliga, vad jag har förstått så finns det mest dåliga, vilket innebär att vi haft turen att flytta in på rätta ställena.

Att bo på Olgas Pension är mycket trevligt, hyresvärderna är verkligen bästa tänkbara om vi för stunden bortser från det där med kattbekymret som ni kan läsa om i ett annat kapitel. Vi hade nog aldrig klarat att få telefon utan hans envisa hjälp. För att kunna få telefon var han tvungen att dra en kabel från entrén till vår studio, ca 75 meter. Så var det klart, OTE kopplade in telefonen och så var jacket på plats, fast det fungerade inte. Elektrikern som kopplat kabel och OTE var helt oense om varför det inte fungerade. OTE hävdade att telefonen var framdragen till huset som det skulle vara och elektrikern hävdade att det var vår telefon (medtagen från Sverige) som inte fungerade här nere. Eftersom det fanns exakt samma sorts telefon i affärerna här nere så köpte vi inte den ursäkten. Efter ett antal samtal i båda riktningar slutade det med att vår hyresvärd ringde upp dem var och en, från olika telefoner och så satte han telefonerna intill varandra så de kunde få bråka själv om vem som gjort fel. Det visade sig att elektrikern hade korsat två trådar fel och när han väl snott rätt på dem så gick det att ringa både till och från vår Svenska telefonmodell.

Det tog oss ca en månad att få ordning på det här, dels tog det tid med inkopplingen och därefter fungerade inte Internet när det var sagt att det skulle fungera, vi felsökte och felsökte och till slut hade vi 100% koll på att felet inte var hos oss. Det tog Calle några turer till OTE och äntligen när han förklarade för damen där att felet inte kunde vara hos oss tog hon luren och ringde ett samtal någonstans. Någon minut senare ringde denne "någon" upp och hon vände sig leende till Calle och sa, nu skall det fungera. Och se det gjorde det också, vi hade vår uppkoppling, lyckan var total den 4 aug i studio nr 17. På den tiden så var man fortfarande tvungen att ha telefon och Internetuppkopplingen från OTE, men tjänsten köpte från uppstickaren Forthnet (typ Tele2). En gång i halvåret därefter ringde det från Forthnet som undrade om vi skulle fortsätta ha Internet, ja sa vi och dagen därpå infann sig killen från Fortnet hos oss för att hämta pengar och lämna kvitto. Det kallar jag service! Vi fick fler och fler månader för samma pengar för varje gång.

I och för sig så var vårt boende där villkorat med en enda sak, vi måste kunna få in telefon och Internet annars kunde vi inte flytta in hur gärna vi än ville. Vidare kan man säga att de gånger vi påpekade saker som inte fungerade som de skulle var han så himla tacksam för att få veta det och allt åtgärdades omgående.

Nästa hyresvärd, också jättebra, sak samma med honom, saker ska fungera i huset, han är jätteglad att vi skriker till om något händer/inte fungerar, och visst det kan ta ett tag innan någon kommer och fixar till det men det är aldrig något "snack" om vem som skall betala när det kommer hantverkare, det är hyresvärden. I kapitlet om grannar finns det en liten historia om en granne och pizzeria, det visade sig att vi inte var de enda som inte var positiva till just den grannen, vår hyresvärd hade också haft en hel del bekymmer och när vi pratade om detta med servitören på hans bar så kom vår hyresvärd fram till oss och sa följande – Om ni någonsin får det minsta problem med den grannen, det räcker att han ringer på er dörr så ringer ni mig, så ska jag kontakta min advokat så får han ta itu med nämnda granne. På goda grunder är vi säkra på att vi anses vara bra hyresgäster, han har även tidigare uttryckt att om vi får problem med något/någon här i stan så ska vi kontakta honom. Så här långt har vi lyckligtvis inte haft så stora problem.

Vi fortsätter lite till om boende, som tidigare nämnts så är huset vi bor i gammalt, det finns en hel del att önska och tänk att ibland går önskingar i uppfyllelse. Nu ska vårt hus renoveras, det skall bytas ut både fönster och dörrar, förhoppningsvis till något som passar i fönster och dörrhål. Det ska dessutom isoleras på något sätt, med någon ny teknik

Det blir många steg ibland innan saker blir klart!

som vi inte vet något om men som skall innebära att värmen hålls ute på sommaren och kylan ute på vintern. Det här ska bli spännande, mer om detta får vi återkomma till på bloggen (som för övrigt är mitt ständigt dåliga samvete)

Det blev ganska mycket just om boende men så är det också en ganska central del i livet.

Nej, det är inte här vi bor!

Ha pengar på fickan när du går ut, betalning sker nästan uteslutande kontant i affärer, på restauranger och barer, givetvis går det bra att betala med kort på hotellen. Dock skall man inte räkna med att kortbetalning är välkommet om man bor en natt eller två på ett litet pensionat.

Att solbada topless är numera ganska ok på turistorterna, dock skulle jag själv aldrig göra det, jag skall bo kvar här. Det kan ju vara frestande att gå runt i bikini eller badbyxor i stan när det är som varmast, fast jag kan rekommendera att ta hänsyn till lokalbefolkningen och sätta på linne och shorts. Att äta lunch på strandpromenaden i bikiniöverdel kan nog vara ok men det är på sin plats att sätta på sig en kjol eller shorts.

De som hyr ut solsängar och parasoll får betala för sin del av stranden och att ställa ut dem där, de är därmed också ansvariga för att sköta den delen av stranden. Om det känns trist att behöva betala så tänk på att den som hyr ut stolar ofta håller "ögonen öppna" så risk för att bli bestulen är väldigt liten. Om det skulle förekomma "ligor" som jag har läst om att det kan finnas i andra länder så kommer de inte bli vare sig långvariga eller framgångsrika på stränderna i Rethymno.

Ska du besöka en kyrka ska du vara anständigt klädd, täck axlar och helst även knä. Kyrkan är helig för många kretensare och det är onödigt att vanhelga. Kyrkan har en stark ställning och har också en samhällsviktig funktion. En del präster har till uppgift att tillbringa tid på caféer och lyssna efter där det behövs en hjälpende hand. De flesta tillhör den grekisk-ortodoxa kyrkan. Kyrkan är också viktig vid invigningar av en rörelse, den skall gärna välsignas av kyrkan. 5 januari var jag på apoteket och då kommer prästen in och svänger runt med en kvist av något slag, alla kysser korset och han frågade mig om jag var katolik, nej protestant säger jag, då ler han snällt och godkännande men någon välsignelse får jag inte. Eller så tyckte han inte att jag var i behov av det. Vad vet jag, protestanter klarar sig kanske bra utan?

Radbanden (som ju har en religiös innebörd) man ser att de kretiska männen trixar med innebär det inte att de måste vara religiösa, idag är det mest ett tidsfördriv, något att sysselsätta händerna med, det ser väldigt enkelt ut men det är det inte!

Man kan lätt få för sig att männen mest sitter på lokala caféet "Kafe neo" och gör ingenting, men ofta är det för att hålla sig underrättad om vad som händer och ofta sitter de inte där så länge. "Kafe neo" är ofta träffpunkten när man vill ha tag i en rörmokare eller "vattenman". Att kvinnor besöker "Kafe neo" är ovanligt, förr var det inte passande så det är

nog mest av gammal vana numera. Fast vi som inte är infödda behöver inte bry oss om det, vi är välkomna ändå!

På många mindre ställen finns det kvar en gammal sedvänja att de serverar en tallrik med smått o gott när du beställer en öl eller en karaff vin. Det kan exempelvis vara lite feta, gurka, skorpor och oliver. Det förekommer numera mest i mindre byar men det finns sådana ställen kvar även här i stan. Ett par vänner till oss berättade att de mer eller mindre klarade livhanken tack vare detta när de bodde i en liten by på sydsidan under några år.

Det där med att hälsa på rätt sätt kan vara lite knepigt ibland. Det normala sättet att hälsa på goda vänner är att pussa en gång på vardera kind, normalt börjar man till höger men det finns visst ingen riktig regel för det. Så det kan bli helt tokigt. Man får liksom känna efter om det skall pussas eller inte och på vilken sida det skall börjas på. Om jag tar ett exempel så brukar inte Calles bandmedlemmar komma och kindpussa på mig när de kommer hit för att repa, det brukar vara att hojta hej och mår du bra. Men så efter nyår, när vi inte setts på länge, kom varenda en av dem och skulle hälsa ordentligt. Puss puss alltså. Så även om vi varit i Sverige ett tag och kommer tillbaka, då blir det en massa puss på kind hit och dit. Som sagt, man får försöka läsa av om det skall hälsas "på riktigt" eller inte!

Det här med att betala på restaurang när man är ute med kretaner kan vara en känslig historia, här vill det till att man har fingertoppskänsla. Det här visste vi mycket väl om, men ändå! Det kändes väldigt pinsamt att notan plötsligt var betald av våra vänner och att vi inte hunnit förekomma. Efter ett par gånger så sa vi (till varandra alltså) att nu får det vara nog med att "vara gäster" i deras land. Calle var först ut och lyckades klara av notan omärkligt på vägen till "herrarnas" Därefter var han ganska bevakad men jag lyckades smita iväg lite mer diskret och kunde klara av den lilla detaljen med notan. Detta tillvägagångssätt accepterades utan att det blev pinsamt och så var allt frid och fröjd med det. Det där gick ju på ett ut efter några gånger och det gav även upphov till ganska glada skratt när någon annan skulle betala, bara för att snopet upptäckta att det redan var gjort, utan att någon märkt det.

Det här med notan lärde vi oss redan när vi var här nere och rekognoserade för ett antal år sedan. Vi hade fått kontakt med representanten för Internet-leverantören Forthnet (som ju var i sin linda på den tiden), en mycket trevlig kille som också var en ovärderlig informationskälla för oss. Vi försökte lite försiktigt att få bjuda ut honom på middag som tack för att han delat med sig av mycket information som kunde ta-

git oss både tid och oerhört mycket pengar att upptäcka själv. Men han slank ur det här mycket smidigt och hade alltid trovärdiga ursäkter. Vi tillbringade mycket tid tillsammans och han var mycket intresserad av att prata med oss svenskar som hade full koll på det här med Internet, hemsidor mm. Men så fort det blev tal om middag så gled han smidigt undan. Vi brukade träffas på ett café i stan några gånger och Calle och jag beställde givetvis in en ”slät kopp kaffe”, och gissa vem som alltid betalade för det!

Det finns en sed förknippat med Zeibekiko musiken och det är att den som beställt ett musikstycke och ofta även betalat bandet för detta har rätt att dansa ensam, så som man så ofta ser en man göra. Det finns en väldigt känd händelse kring detta och det är mannen Nikos Koemtizis som numera kan ses sittande i centrala Aten och sälja sin självbiografi. Han dödade tre poliser med kniv 1973 för rätten att dansa till sin låt. 1996 blev han frisläppt och 2009 gav borgmästaren honom tillåtelse att sälja sin bok i centrala Aten, vid Monastiraki, Plaka.

Marknadsbilder

Förlovning, barndop, bröllop, invigningar och namnsdagar.

När och om du blir bjuden på den här typen av tillställningar är det en fördel att veta vad som gäller för det finns vissa regler och med lite kunskap kan man undvika de värsta pinsamheterna.

Tanken med de här festerna/tillställningarna är att det skall gå med vinst och man skall få in ett startkapital. Det är inte ovanligt med ett bröllop med över 1000 inbjudna gäster.

Förlovningskalas: då ger man traditionellt guldsmycken, numera så kan det finnas en önskelista i en affär.

Bröllop: här gäller det pengar, alltså tanken är att de nygifta skall kunna sätta bo för pengarna, kanske t o m att det skall räcka till att bygga en våning till ovanpå föräldrarna. Om du tillhör den mer perifera kretsen så får du räkna med att ge 30 Euro. Så det här innebär i praktiken att den som ställer till med bröllop och bjuder 1000 gäster så lär densamme få en massa inbjudningar framöver, så det är i praktiken ett evigt byte av pengar. Vi har varit på ett bröllop här nere, fast det var mer svenskt över det, 10 gäster och det mycket lyckliga paret var helt nöjda med att få varandra och tyckte att det var helt onödigt att ha halva stan med sig på den resan. Sedermera blev vi inbjudna till ytterligare ett bröllop, vi blev dessutom ombedda att vara vittnen, fast det blev inget bröllop, det nyförälskade paret hade glömt bort att det krävs lite papper, i det här fallet från Danmark. (Se faktaruta vad som krävs) Fast en bröllopsmiddag skulle det bli ändå fast det blev ingen sådan heller för kompiserna som lovat dem kök och restaurang hade tydligen glömt inhämta tillstånd från mamma så de fick vända i dörren fullastade med råvaror när de skulle dit och laga till all maten. Nåväl, dessa båda lever vad jag vet lyckliga tillsammans i Aten numera och vem vet, de kanske får tummarna loss och ser till att fixa det där med papper!

Barndop: sak samma, smycken eller pengar är det som gäller. Om man vet att föräldrarna önskar sig vissa saker till barnet kan man ge det istället för pengar. Vi blev inbjudna till dopet när Aris (basisten i Calles band) son skulle döpas, det var bara ett litet dop, bara de närmaste familj och vänner, informell inbjudan, inga postade inbjudningar. Vi tackade självklart ja och då refer förhörde jag mig noga vad som gäller ang presenter, klädsel mm. Därmed trodde jag att jag hade full koll, det hade jag inte, det var endast jag som hade bara knä i kyrkan, min vän hade försäkrat mig om att sådant är det ingen som bryr sig om längre, pinsamt var det! Barndopet tog tid och lille Dimitris hölls länge av prästen så högt det gick för att alla i den fulla kyrkan skulle se, därefter doppades han naken ner i det heliga vattnet och prästerna sjöng sina hymner och mässade, fast överrösta lille Dimitris gick inte som med full kraft och

Parad på Nationaldagen

hela sin förmåga klagade sin nöd. Efter en lång ceremoni i kyrkan var det tid för middag, stans dyraste restaurang, AVLI, ca 50 personer, 8 rätter varav vi hann med 6 (tror jag) för vi skulle med flyget till Sverige och var tvungna att avvika. Detta var det lilla dopet!

När det är invigning av en **nyöppnad affär** så dukas det ofta upp mat och dryck utanför, gärna till hög musik också, det är bara att ta för sig och äta och dricka, men seden kräver att du handlar något, helst något dyrt och gärna betalar dubbla priset.

Namnsdagar är viktigare än födelsedagar här nere, den som har namnsdag går ofta och bjuder på små kakor, konfekt eller tårta. Det kan vara en god idé att hålla reda på vännernas namnsdagar. För lite sedan var Calle ute och tog en öl i ett lugnt hörn (korrläsning av min bok) när han skulle betala så fick han inte, tjejen som serverade hade namnsdag så hon bjöd.

Vanliga namn i Rethymno

1 jan	Vasilios	14 sept	Stavros
7 jan	Yannis	17 sept	Sofia
17 jan	Adonis	26 okt	Dimitris
3 mars	Theodoros	8 nov	Michalis
23 april	Yorgios	25 nov	Katerina
5 maj	Irini	30 nov	Andreas
21 maj	Eleni	12 dec	Spyros
25 juli, 9 dec	Anna	22 dec	Anastasia
15 aug	Despina		

Vigsel: Det går utmärkt att komma hit och viga sig, dock ej i kyrkan, det tillåts inte. Jag blev tillfrågad om jag kunde ordna med en vigsel och "visst" tänkte jag och tuffade iväg och hittade damen som hade hand om det hela. Jag bokade vigsel i lilla kapellet (gifta sig på rådhuset är för trist och utlänningar får inte gifta sig i kyrkan) och fick nödvändiga papper från Sverige nedsända, så det gick hyfsat smidigt att fixa det hela. Det höll på att spricka när hon frågade vad de hade för yrke och religion. Yrke vågade jag inte dra till med (hade nog inte spelat någon roll) men jag sa att de är protestanter, religion kan man inte vara utan här nere så jag skrev till dem att vad ni nu än är så är ni protestanter när ni skall gifta er, om någon frågar. Ja, ok då kan vi väl vara det då svarade de! Jag mailade kartor mm för att de säkert skulle hitta till kapellet, det är inte

så lätt inne i gränderna. Jag rekommenderade dessutom att om de hade en orienterare i gänget så var det läge att skicka denna och "reka" an-nars är risken stor att ett stort bröllopfölje yrar runt och missar sin ce-remoni. Problemet var att vi skulle vara ett par hektiska dagar i Sverige just när de skulle viga så det fanns ingen möjlighet för oss att fånga upp dem. Nu blev det så att brudparet fick skjuta upp sin vigsel en vecka, eftersom bruden blev brutalt överfallen av en trottoarkant och då fick vi tillfälle att träffa dem och visa var kapellet låg. Då först gick det upp för dem att risken för visst yrande runt i gränderna var stor!

Ett problem med olika typer av festligheter är att det skall skjutas, med vapen och det är inga lösa skott. Självklart skjuter man inte på varandra, det skjuts i luften. Eller ja, det är så det är tänkt, men tänk när någon ställer ifrån sig ett vapen och familjens 10-åring tycker att det kan vara en kul leksak. Allt kan hända. En kompis till oss var inhyrd som fotograf på ett bröllop och han var livrädd berättade han.

Där det finns en "parkering förbjuden" skylt finns också ett parkerat fordon

Papper för vigsel i Grekland

Vidimerad passkopia

Personbevis från Skatteverket med de biologiska föräldrarna angivna.

Äktenskapscertifikat från den svenska lokala skatte-myndigheten och här är det viktigt att uppge att vigsel ska ske av grekisk vigselförättare.

Personbevis och äktenskapscertifikat ska vara stämplade av det lokala skattekontoret samt undertecknat av handläggaren med blå penna.

Grekiska myndigheter kräver också en apostillestämpel på alla utländska dokument. Denna stämpel görs endast i Sverige av Notarius Publicus eller vissa advokatkontor.

Äktenskapscertifikatet och personbeviset ska översättas till grekiska av auktoriserad översättare.

Familjen

Familjen på Kreta har en mycket central roll. Till familjen räknas också mor- och farföräldrar. Fastrar, mostrar, farbröder, morbröder och kusiner. Det är vanligt att hela familjen samlas under helgerna, även om barnen är vuxna och utflugna. Kvinnorna har en stark ställning i över det mesta som rör hemmet och barnens uppfostran. Men när det gäller familjens ekonomi brukar mannen ha mer att säga till om.

Samhället i Grekland och i synnerhet på Kreta är fortfarande mycket mansorienterat, och attityden att kvinnan skall stanna hemma och att mannen kan göra vad han vill är fortfarande över lag rådande. Det är dock vanligt att båda arbetar utanför hemmet.

Det har sina sidor att komma in i det grekiska samhället, trots att gästfriheten är stor så passar man inte riktigt in som ett svenskt par. Vi stämmer inte med det kretiska sättet att se på familjen. En gift kvinna kan vanligtvis inte gå ut med sina väninnor hur som helst. Fråga en gift kvinna om hon vill komma med på "tjejmiddag" så måste hon fråga mannen först. Vi har många grekiska vänner, både med och utan familj, men vi har inget umgänge med andra grekiska familjer vare sig i vårt eller deras hem. Vi har i och för sig inte ansträngt oss och jag tror nog att det är bäst att det får vara som det är även i framtiden.

Detta leder oss in på äktenskapet. Om du som läser den här boken händelsevis skulle vara på väg ner till Kreta och ser framför dig en vacker Adonis och ett par vackra sammetsbruna ögon så gå vidare till nästa kapitel, det här avsnittet kommer inte göra vare sig från eller till, du kommer ändå inte att tro mig.

Pojkvänner/flickvänner presenteras oftast inte för föräldrarna, den dagen det sker är det allvar.

Många svenska kvinnor som gifter sig och skaffar barn här nere upptäcker förr eller senare att det kostar på en hel del att anpassa sig till det grekiska synsättet, med tanke på familjens starka ställning så är det inte bara maken som har en del att säga till om. Den dagen barnet kommer kan man räkna med att svärmor kommer att vilja styra och ställa precis när hon vill och hur ofta hon vill. Ofta är det dessutom så att svärmor bor strax intill eller t o m i samma hus. Det är inte ovanligt att svärföräldrarna anser det som en självklar rätt att ha nyckel så de kan gå och komma som de vill. Det säger sig själv att för den som växt upp i Sverige inte känner sig helt hemma med det här synsättet, att svärfar kan komma och gå in i ditt hem, exempelvis just när du kommer ut ur duschen. En vännina sa så här, "du milde när vi fick barn var det nästan som om jag fått barn med hans mamma".

Vinterbilder, tagna i december

Barnen ja, att föda en pojke är lyckan, små pojkar uppfostras som små gudar, en väninna till oss har två flickor och efter många om och men födde hon en son, byns kyrkklockor ringde och hela byn gick man ur huse för att fira i dagarna 3 att hon nedkommit med en son till byn.

Jag hade en dag en diskussion med två vänner (grekinnor), och jag sa just detta, att jag hört att de fostrar sina söner som gudar, de höll helhjärtat med mig och påpekade bestämt att det är mycket bättre uppe i Sverige, där lyder barnen sina föräldrar och det är jämställt och även pojkar får lära sig att hjälpa till. Hm sa jag, vet inte det riktigt... vad skall man säga? Men det var kul att höra och jag lät dem leva vidare i sin tro!

Jag tror det är så att familjen väntar sig att söner skall ta vid, olivlundar, apelsinlundar, körsbären mm. Alltså fortsätta vårda marken, ta över familjeföretaget, vad det nu än är. Att ha många duktiga söner är detsamma som en bra pensionsförsäkring. Det finns alltid någon som kommer att sörja för en när ålderns höst kommer. Ja så är det säkert, (se faktaruta nästa sida) men om familjeföretagen självklart kommer att drivas av de duktiga sönerna är väl mer oklart. De unga greker vi kommer i kontakt med verkar inte ha något större intresse av att ta över och jobba med olivlundar och apelsinlundar.

Det grekiska synsättet är att mannen bestämmer och kvinnan är den som lyder sin make, men hon skall självklart också skyddas av honom, alltså från faror och hot utifrån. Själv har jag ju svårt att tro att de trevliga och välutbildade killarna som jag kommer i kontakt med via Calle skulle vara eller bli den typen av män. Men som en väninna (halvgrekinna) sa: "De får det med modersmjölken, det bara är så!"

Kan också berätta en episod som något belyser det här. En av Calles musiker vänner fick för sig att en man som kommer hit en längre period varje vår lade an på mig, vilket han inte alls gjorde. Det fick den här killen att bli fullständigt rasande. Calle är hans "bror" och Calles fru skall skyddas. Han frågade om han skulle bryta ett ben på honom (han skämtade inte!), jag tyckte dock att vi ville undvika det. Calle och jag satt tillsammans med den här mannen på en taverna en kväll och Calle skulle gå och handla cigaretter runt hörnet. Calles "bror" lämnar genast sin stol på tavernan intill och dimper ner på Calles plats för att vakta mig, han sitter kvar där tills Calle kommer tillbaka. Tack och lov har denne man vad jag vet inte råkat ut för något ben brott ännu.

En av Calles bandmedlemmar fick en son på sensommaren 2008. På hösten gick han på pappaledighet, han var överlycklig att möjligheten fanns, han berättade att det anses mycket konstigt att ta ut pappaledighet. Han

tyckte det var jätteskönt att prata med oss om detta som tycker att papaledighet är självklarhet.

En annan vän, en grekisk ung tjej berättade för mig en dag att hennes bror har helt tagit avstånd från henne för att hon flyttat hemifrån, bor ensam, går på krogen och vill leva ett självständigt liv. Brodern kan helt enkelt inte acceptera att hon inte vill ha hans "beskydd". Men hon berättade också att hennes pappa som fostrat familjen enligt byns normer, numera "på gamla dar" är tämligen öppen, han och hon hade suttit på byns "Kafe neon" med ett glas vin och spelat kort. Detta sågs inte med blida ögon, men pappan hade tydligt klargjort att "min dotter är vuxen nog att göra som hon vill nu och jag tycker det är trevligt att umgås med henne".

Alla är vi barn i början!

Utdrag Grekisk lagbok

Underhållsskyldighet råder mellan släktingar i rakt upp- eller nedstigande led, mellan syskon och mellan adoptivföräldrar och adoptivbarn. Föräldrar är alltså underhållsskyldiga i förhållande till sina tillgångar gentemot barnen, vare sig de utövar föräldransvaret eller helt eller delvis har fråntagits föräldraansvaret. Barn är också underhållsskyldiga gentemot sina föräldrar, och barnbarn och barnbarnsbarn gentemot far- och morföräldrar och dessas föräldrar (om mellanliggande generationer är döda). Makar eller tidigare makar samt syskon är underhållsskyldiga gentemot varandra. Fadern till ett utomäktenskapligt barn är underhållsskyldigt gentemot barnets mor. Underhållsskyldigheten vilar i första hand på avkomlingarna, i samma ordning som de skulle ha ärvt och i proportion till arvslotten. Om det inte finns några avkomlingar, vilar underhållsskyldigheten på släktingarna i uppstigande led. Om det finns flera släktingar i uppstigande led med samma släktskapsförhållande, fördelas underhållsskyldigheten lika mellan dem. Om mer än en person har rätt till underhåll från samma person och han eller hon inte har råd att ge underhåll till alla, har avkomlingarna förtur i den ordning som de skulle ärvta. Om de som har rätt till underhåll är släktingar i uppstigande led, har de närmaste släktingarna förtur. Underhållsberättigade makar behandlas lika med underåriga avkomlingar: de har företräde framför andra avkomlingar och övriga släktingar. Detsamma gäller för frånskild makes rätt till underhåll.

1 jan, New Year's Day.

Karneval

5 jan, prästerna går omkring och välsignar de som tillhör den grekisk ortodoxa kyrkan.

6 jan, Jesu dop och dagen då vattnet skall välsignas. Detta görs genom att först hålla gudstjänst och därefter går prästerna med sitt följe ner till hamnen. Prästen kastar ett guldkrucifix i vattnet och då dyker stadens unga män och numera även unga tjejer efter krusifixet. De dyker tre gånger. Hela Rethymnos befolkning går man ur huse för att beskåda detta.

3 veckor före karnevalen är det "Jakten på skatten" för barnen

2 veckor före karnevalen är det "Jakten på skatten" för vuxna, det är ett väsen utan like, det verkar som om alla är ute med sina moppar, en kör och den andre sitter bak med kartan och dirigerar. Det lag som vinner får äran att arrangera Jakten på skatten året därpå, detta är omgivet av mycket hemlighetsmakeri för att inget skall kunna sippra ut som ger något av lagen någon fördel. Tävlingen är mycket prestigefylld och deltagarna måste kunna väldigt mycket om staden och dess historia, även nutids historia. Det startar med rebusar som måste lösas och sen finns ledtrådarna runt om i staden. 2008 fanns skatten i en brevlåda som låg under en parkbänk. Skatten var en rekonstruktion av det solur som en gång fanns utanför Loggian.

Torsdag veckan före karnevalen är det full fart, gator och tavernor är fyllda med folk som klätt ut sig i alla möjliga utstyrselar.

Söndagen 50 dagar före påskdagen (6 mars 2011) är det karneval. Karnevalen i Rethymno är Greklands näst största, (Patras är störst) och har gått av stapeln sedan 1959, 2007 var det 5000 deltagare i tåget. Tåget går längs Markou Portaliou. Tåget kan vara ganska rörigt, själv brukar jag befinna mig i början av tåget och då brukar grupperna vara hyfsat in-takta, förutom att många missar starten och får springa för att haka på sin grupp längre fram. Framåt slutet så kan det vara lite lätt blandat av exempelvis några Kajsa och Kalle Anka bland medeltidsdräkterna. Hela stan kokar, varenda taverna öppnar och festen fortgår tills tidig morgon.

Dagen efter karnevalen, 40 dagar före Påskveckan infaller "Rena Måndagen" (Ash Monday), då äts ett speciellt sorts bröd, kallas "Lagana" och det är början på fastan, dvs slut på att äta kött (mat med blod i) ända fram till Påskdagen. Många håller hårt på den här traditionen. Namnet Ash Monday kommer av att man förr rengjorde sina kärler fritt från aska inför

Påskan. Detta är också den dagen då många flyger drake, har picknick i det fria och hälsar våren välkommen. Den här rena måndagen är helig. Bandet bestämde ett år att repetition är inte arbete, det är ett nöje så de avgjorde att de kunde repetera, men de fick ringa Calle och ställa in, det var inte tal om att familjerna släppte iväg dem. Det var väl lika bra det, vi kanske inte hade blivit så väl ansedda om det spelats live musik från vår lägenhet just den här dagen. Frågan uppkom även när Calle råkade säga att det var påskafton i Sverige, oj då kan vi nog inte repa? Fast det gick bra försäkrade Calle, grannarna här bryr sig nog inte om att det är Påsk i Sverige.

Var det någon som trodde att Rethymno är lugnt och stilla vintertid?

25 mars är nationaldagen och firas så klart över hela Grekland. Det man firar är att Grekerna lyckades frigöra sig från Turkarna. I Rethymno är det stor parad. Först kommer de styrande, borgmästare med följe och sätter sig på hedersplatserna. Där efter kommer olika samhällsfunktioner, kyrkan, brandkår, lottakår m fl. Sen kommer alla skolorna, därefter kommer militären i strikt march.

Långfredag börjar påskhögtiden som är årets stora högtid, prästerna tar ner Jesusiconen och sveper den. Kistan med Jesusiconen bärs runt i procession under sorgliga toner.

Påskafton går alla till kyrkan på kvällen och vid minatt är det Jesu uppståndelse. prästerna mässar ut via stora högtalare. Alla går runt med ljus i händerna och vid midnatt så är det fyrverkerier som blandas med ljuden från pistoler och gevär. Efter midnatt stänger allt och alla går hem och åter för nu är det tillåtet att äta kött efter fastan. I många hem kan man se ett kors av sot ovanför ingången och det är ljuset från kyrkan som man sotat med för att skydda hemmet under det kommande året. Efter midnattsmässan stänger också alla normalt nattöppna caféer och jag tror att de är förbjudna att ha öppet denna heliga natt.

Påskdagen samlas familjen hemma eller på standen och festar på lamm och ägg som är färgade röda. Äggen knackas mot varandras och den som lyckas undvika att spricka ska få turen på sin sida.

1 maj är arbetarnas dag även här.

16 juni, Religiös helgdag för helige anden

15 aug, Religiös helgdag för jungfru Maria. Många gör en pilgrimsfärd till ön Tinos för att bli botade från sjukdom eller för välsignelse.

Påsk och brödet som äts på rena måndagen nere till vänster.

28 okt, Nationell helgdag, "Oxi-dagen" d v s "Nej-dagen" 1940, då general Metaxa sa nej till Mussolini och vägrade tillåta trupptransporter genom Grekland. Stor parad med pompa och musik tågar genom Rethymno.

8 nov, Arkadio dagen. En lokal helgdag för Rethymnon och en symbol för det kretanska motståndet mot turkarna. Den 8 nov 1866 sprängde Kostis Giamboudakis Arkadi-klostret. 964 personer hade tagit skydd mot turkarna i klostret och dessa valde döden framför att hamna i turkarnas händer, vilket ledde till att Kostis Giamboudakis sköt sin sista kula rakt in i krutmagasinet och tog därmed livet även av 800 turkar. Dags för stor parad igen.

17 nov firas starten på militärregimens fall på väg mot demokrati. 17 nov 1973 gick militären in med tanks genom grindarna till tekniska universitet i Aten där studenterna sände fri radio med budskapet: "Folk i Grekland! "Polytechnion" är flaggbärare av vår kamp och er kamp, vår gemensamma kamp mot diktaturen och för demokratin!" 34 demonstranter miste livet. Student upproret hyllas som en tapper handling och motstånd mot militärdiktaturen som upphörde i Juli 1974.

25 dec, Grekernas julafton.

26 dec, kallas "Boxing day"

31 dec, Nyårsafton. Nyårsafton firas ofta med kalkon eller helstekt gris och med en speciell nyårskaka, i kakan finns en lyckopeng. Slanten skall bringa lycka till den som får den. Kakan skall skäras på ett speciellt sätt, först rakt över som ett kors, det är för Jesus Kristus och jungfru Maria. Därefter skärs varje bit, först för mannen i huset, därefter kvinnan i huset, sedan barnen, äldsta först och därefter övriga gäster i huset.

Före årets slut skall man bära in en speciell sorts planta som skall bringa välgång till huset. Man ser dem överallt i affärer och på restauranger den skall placeras just innanför ytterdörren.

Vinterns och vårens aktiviteter styrs av när Påskdagen infaller. Ortodoxa Påsken följer den julianska kalendern. Datum för påskdagen här nedan.

2011 - 24 april	2016 - 1 maj
2012 - 15 april	2017 - 16 april
2013 - 5 maj	2018 - 8 april
2014 - 20 april	2019 - 28 april
2015 - 12 april	2020 - 19 april

Kapitan Vaggelis (välkänd i stadsbilden) ville gärna vara med i min bok!

Om du behöver göra ett besök på sjukhuset kostar det 3 euro per läkarbesök. Ända tills för något år sedan så ville de bara veta namn och hur gammal du är, numera är rutiner med EU-kort införda. Calle har haft lite mer att göra med sjukhuset, en vaxpropp (extra besvärligt för en musiker att inte höra). Som sagt det kostade 3 Euro att bli av med den. Sen var han på akutbesök för han misstänkte lunginflammation vintern 2005. Det tog ett par turer fram och tillbaka, provtagningar, röntgen mm. Det kostade ingenting för det var ett akutbesök en söndag. Självt har jag inte behövt sjukhusets tjänster för egen del, det är jag tacksam för, men jag har varit med vänner och fått en liten inblick i hur det fungerar.

Mitt intryck är att alla får den vård som krävs, men inte mer. Alla måste ha anhöriga som är där och hjälper till med alla de dagliga behoven, gärna 24 timmar om dygnet. Kan berätta att det är många anhöriga på plats. När det ska tas prover så får man själv ta med sig allt, listan med prover tar man själv till blodprovstagningen, svaren hämtar man själv och tar med sig till läkaren. Det är ganska bra tycker jag, för då kan man ju själv se resultaten.

Sjukhuset är ganska nedslitet, det ser verkligen inte trevligt ut och jag hör ofta att det är hur eländigt som helst. När man kommer in akut så är det en lång korridor med stolar längs ena väggen och i slutet är rummet där akutpatienter tas in. Om någon behöver en säng så är akutinlagda på andra sidan korridoren med 6 sängar, anhörigstol vid varje och väldigt tunna väggar. Så mycket lugn och ro får sjuklingarna inte och samtal förs högt och gärna i korridoren så att alla vet vad och vem som råkat ut för vad. Eller ungefär så blir det.

Jag var och hälsade på en vän som ”trillat ner för en trappa” för några år sedan och det var första gången jag fick se hur det såg ut. Hon blev inlagd och fick frågor ett flertal gånger hur den trappan egentligen såg ut, fast hon vidhöll med en dåres envishet att det var en vanlig trappa så det fick stanna vid det. När jag var där så började hon känna av migrän anfall och behövde något för att stoppa det, jag gjorde flera försök att be om en tablett till henne, det gick inte, jag fick ge upp och bege mig ut på stan efter några piller. På första apoteket råkade jag säga att det var till en vän på sjukhuset, varpå de slet asken ur handen på mig och sa att jag absolut inte fick köpa ut något till någon som låg inlagd, det är säkert en klok regel men snopen blev jag när jag fick gå därifrån tomhänt. Men vad göra, skulle jag låta henne ligga där med migrän? Vidare till nästa öppna apotek och där höll jag tyst vad gällde omständigheterna och då gick det bättre så hon kunde få hjälp mot sin migrän.

Akutbesök

Senare har jag varit med en vän på ett akutbesök en söndag (panik-känslor och smärtor i höft och rygg) vi fick vänta ca 2 timmar eftersom det kom en del benbrott, folk med blödande kroppsdelar inlindade i diverse trasor, mm. Men när vi väl kom in så beslutades det om provtagningar både här och var och så fick vi gå vidare för att ta blodprov (en lång lista var det). Proverna var klara samma dag (de var ok) och så blev det nytt besök hos akutläkarna som då rekommenderade ett besök hos ortoped. Hon blev inte hemskickad med orden ”ta två aspirin” för sina smärtor. Vi gjorde ett besök hos en ortoped, vi kom in till läkaren på direkten och fick efter en ganska lång undersökning med många frågor besked om att hon borde gå och röntga höften och återkomma med plåtarna. Här kan man välja att gå till sjukhuset, det sägs att det kan ta lång tid innan de lämnar ut provsvar och plåtar, jag kan ännu inte uttala mig om det är så. Andra varianten är att gå till ett privat lab, det kostar en del, ca 10 Euro per blodprov, men där är inga väntetider och alla svar går att hämta nästa dag.

Nyligen råkade en god vän ut för epeleptiska krampanfall här nere, de åkte först till en privatklinik och han fick sytt ett sår, därefter blev de hemskickade till hotellet. Efter anfall nr två samma dag ringde de ambulans som tog dem till sjukhuset och där blev han inlagd på direkten efter provtagningar och röntgen. Han fick stanna på observation i två dygn innan de vågade släppa iväg honom tillbaka till hotellet. Därefter följde flera läkarbesök på hotellet innan det blev grönt ljus för att få sätta sig på ett flygplan till Sverige. Nåväl, mina goda vänner hade bara gott att säga om omhändertagandet på sjukhuset, de kände sig trygga där på sjukhuset med vården trots all avsaknad av faciliteter och att personalen var noga med att ha en tolk med sig i de fall läkaren inte var så bra på engelska.

En annan vän berättade för mig att han var tvungen att hitta tre blodgivare eftersom hans mamma hade behövt blodtransfusion. Han var ombedd eller kanske t o m skyldig (ska låta det vara osagt) att ersätta blodbanken med blod. Det var inte helt lätt att hitta tre som dög så jag erbjöd mig att de kunde få testa om jag kunde hjälpa honom med att ge blod eftersom jag lever i tron att jag är frisk så jag kunde kanske duga. Men nej det gjorde jag inte. Det skulle vara greker som skulle lämna blod, några utlänningar var inte välkomna.

Tandläkare

Det tog tid och mycket vända innan jag vågade mig iväg till en sådan här

Drömmen om en egen strand!

ner. Jag hade tappat en plomb. Men nu är jag glad att jag tog mod till mig. Vi har hittat en väldigt bra tandläkare. Att gå till tandläkare är viktiga saker, åtminstone för mig som lider av tandläkarskräck, så jag frågade en god vän vart jag skulle gå, jag fick beskrivning och så skulle jag hamna hos två kvinnliga tandläkare, fast när jag kom dit så var det en manlig tandläkare, han hade tid på direkten och så tog det två sekunder så satt jag i stolen. Jag hann inte fundera så mycket över att det var fel kön på tandläkaren. Jag berättade för honom att jag är mycket rädd för att gå till tandläkare. Ja, sa han och log, då är du ju som alla andra! Vid det här laget har jag fått fyllt i två tappade fyllningar och dessutom en rengöring "tandhygienist ni vet". Eftersom jag är oerhört kinkig så sa jag att han kanske var tvungen att ta det i två omgångar med bedövning. Han blinkade inte ens och så blev det. Två besök med bedövning och det gick loss på 50 Euro. Jag blev förvånad över att det inte kostade mer när Calle var där och gjorde samma sak så körde han ett besök utan bedövning, det kostade också 50 Euro. Kan tillägg att kliniken är hypermodern och kliniskt ren.

Under åren har vår tandläkare fått en hel del besök av våra vänner som kommer ner, alla har varit väldigt nöjda mycket imponerade av hur modernt och fint det är. Väntetiderna är korta, för det mesta kan man få tid redan nästa dag. Det är mer än en som konstaterat att flygbiljetten blev intjänad.

Ögonläkaren

Måste ta med besök hos ögonläkare också, vi bestämde oss för att Calle skulle göra en undersökning mest för säkerhets skull. Vi fick rekommendation av en god vän vart vi skulle vända oss, till en kvinnlig ögonläkare, men vi kom fel igen fast rätt ändå igen. Kliniken låg på rätt ställe men det var en man, inte en kvinna som vännen sagt att det skulle vara. Väl inne på mottagningen så fanns det ju inte heller här tid att fundera över att ögonläkaren liksom tandläkaren hade fel kön. (Vet inte om det är vår goda vän som är dålig på vägbeskrivningar eller om jag är oförmögen att ta till mig dem.) Så vidtog undersökningen, jag var med inne, det finns alltid en anhörigstol och det är inte tal om att vänta i väntrummet. Besöket blev en upplevelse som vi har skrattat många gånger åt, han gjorde verkligen allt som tänkas kunde, det fanns inte en maskin där inne som inte kom till användning, här skulle inget lämnas åt slumpen, fanns det något fel så skulle det hittas. Jag gjorde några tappra försök att säga, - jo men nu vet vi att det inte är, men nej det fanns mer att prata om. Det slutade med att han själv stod mitt på golvet och böjde sig ner, Calle fick lägga örat nära hans nacke och så vred han huvudet åt båda håll och sa - hör du, det knakar, det är "servical

Sista kvällen innan boken skall publiceras,
panik! Nu saknas det en bild!
De här gurkorna får duga!

Så här ser inga gurkor ut i
Svenska grönsaksdiskar!

sindromo” och det är jättevanligt hos dem som bor i gamla staden, det är fukten som gör det. Fel på Calles ögon eller glasögonen var det i alla fall inte. Själv var jag helt mållös, det var ett skådespel och jag satt på fullt allvar och funderade på om vi var med i dolda kameran.

Det blev mycket om läkare men vad jag vill belysa är min erfarenhet är att läkarna tar sig tid att undersöka, fråga och lyssna, jag tycker det är viktigt.

Faktaruta

Tandläkare 30-50 Euro beroende på behandling.
Läkare 50 Euro, besök nr 2 kostar normalt inget.
Sjukhus 3 Euro för ett besök, EU kort krävs sedan ca 1 år tillbaka.
Normalt finns det även mottagning på kvällstid vissa veckodagar
För den som är ansluten till "a-kassa" finns sjukförsäkringar, exempelvis IKA, de olika sjukförsäkringarna har anslutna privatläkare. Då är läkarbesöken gratis liksom tandläkarbesök.
Eller, man får betala och sen kan man dra av det i sin deklARATION.

Barn och skolor

Lekskola finns från det att barnen är 4 år, än så länge frivillig. Barnen börjar skolan vid 6 år (folkskolan) och vid 12 år så börjar de högstadiet som är 3 år. För att komma vidare till nästa årskurs eller skola krävs att läraren intygar (de första åren) och senare att betygen är tillräckligt bra. Därefter finns det gymnasium eller yrkesskola. Obligatoriska skolan är 9 år. Det är mycket vanligt att föräldrarna måste bekosta privatlektioner, det verkar inte som om lärandet skall ske i klassrummet utan genom läxläsning. Skoldagen är normalt mellan 8.30 till 14.00 men jag har hört en hel del föräldrars frustration när lektionerna plötsligt är inställda, det sker tydligen ofta och utan förvarning. De obligatoriska ämnen är grekiska, matematik, religion, historia, engelska (från 4:de årskursen)

Både skola och skolböcker är gratis även för universitetsstudier. Gratis litteratur för de som studerar på universitet är under omprövning vilket har gett upphov till massdemonstrationer bland studenterna. Skolbuss är fri, men det finns ingen "skolbespisning" Det är matpengar eller matsäck som gäller.

Vinterbilder

Möte med myndigheter

Det här är ett intressant kapitel eftersom det skiljer sig så totalt från Sverige.

Vi har inte behövt ha så mycket med några myndigheter att göra men dock så pass att vi kan konstatera att det är komplicerat. Eftersom jag är nyfiken av naturen så har jag ställt en hel del frågor till olika vänner och gemensamt för dem alla är att de tittar lite konstigt på mig, skakar på huvudet och drar en djup suck. Det vanliga svaret är att man måste anlita en jurist, vad man än frågar om. Starta företag, köpa båt, bostad mm "you name it"!

Vi kan börja med att konstatera att myndigheterna är inga serviceinrättningar här nere. Det är de inte i Sverige heller kanske du som läser genast tänker, men läs vidare!

Skattekontoret "Eforia"

Första gången vi kom i kontakt med en myndighet var det skattekontoret. Det var inte alls så farligt som vi hade hört och vi behövde ett skattenummer för att kunna beställa fast telefon. Vi skaffade den rosa ansökningsblanketten och sen fick vår vän Stella hjälpa oss att fylla i den på grekiska. Det var inte några konstigheter alls, det tog oss 15 min på kontoret och så hade vi våra skattenummer, blanketter med blå stämplor. Men så hade vi ju också hjälp av ett proffs att fylla i ansökan. Minsta lilla fel så får du backning och det är inte säkert att de är villiga att hjälpa dig, det är ditt problem att det skall bli rätt. Besöket på skattekontoret var riktigt kul, vi tappade hakan när vi såg bokhyllor överallt med blanketter i jättehögar, det var arkivet. Du milde, tänk om det skulle börja brinna. Förvisso så blev vi inmatade i en dator och vi antar att det finns någon slags databas, förmodligen en som stannar i Rethymno. Numera har skattekontoret flyttat till större lokaler och arkivet har fått ett eget rum, vilket behövdes för alla pappershögar och pärmar.

Polisen

Nästa gång var det polisen, vi fick för oss att det kunde vara bra att ha ett uppehållstillstånd. (Detta var i juli 2007) Vi hade dessutom läst i Athens News att reglerna skulle skärpas och att det kunde vara krångligt att få ett. Vi tuffar iväg, jag och Louisa (född i Sverige, bosatt i Schweiz sedan 44 år tillbaka) för att fråga vad det var för papper de behövde från oss. De såg minst sagt buttra ut när vi förklarade vad vi ville, de frågade var vi var ifrån och vi sa Sverige och Schweiz. Men se då lyste de upp i ett leende och undrade vad vi skulle med uppehållstillstånd till. Vi förklarade

O vilket elände, ciggen slut o bärsen slut!

att vi har snart varit här i 3 månader (vit lögn, läs år), vilket ju är den officiella gränsen för hur länge man får stanna. Ja ok då, det kan ni väl få då. Så vi ordnade fram foton, skattepapper, pass och tågade iväg igen. När damen skulle fylla i inresedag så fick vi snabbt dra till med något lämpligt i tiden, men det förstod hon också men hon behövde bara en siffra att fylla i. Det enda problemet var att Calle bara hade några dagar kvar på sitt pass giltighet, det var ju inte så bra, men när vi försäkrade att ett nytt var på väg från Sverige så gick det bra. Fast han fick ju vara så snäll att komma och visa upp det nya passet, ja det tyckte ju vi också var helt rimligt. Återigen så står man där och undrar över saker, alltså det var kopior på allt som lades i en mapp som lades i ett arkivskåp. Upphållstillståndet är ett blått pappersark i A 5 format, fotot är påklistrat och det är ifyllt handskrivet. Så det gäller att skydda det för sol och väta om det skall gå att läsa framöver. Det gäller till 25 maj 2012, det står så, fast det är inte sant för enligt nya regler det gäller livet ut!

Hamnpolisen

Vi fick för oss att vi skulle ha en båt, vi bor ju på en ö. Det var ju en enkel sak, köpet alltså, det var ju bara att peka och säga som matadorerna i Ferdinand "Henne skall vi ha" Men sen var det några "måsten" ytterligare. En grön bok, typ registreringsbevis för båten, den utfärdas av hamnpolisen. Men innan vi kan fixa med det så måste motorn levereras från Aten (och det dröjde) för i boken skall bl a motornummer stå. Så glad i hågen så berättade jag nere på Stellas Kitchen att vi köpt båt och alla ropade "Bravo" så klart. Men sen var det några som hade lite funderingar, typ så här, ja men jag har en kompis som köpt båt men han får inte gå ut med den för han har inte båtkörkort. Hoppsan vad är nu det här? tänkte jag. Men det skulle väl gå att ta reda på tänkte jag. Så jag var så dum att jag frågade nere hos hamnpolisen och de såg ut som fågelholkar när jag visade upp våra blå diploma-böcker med förarintyg mm. Ja typ att vi har uppvisat sjövätt, livräddning mm. Men kvinnan nere på hamnpolisen kunde upplysa mig om att den här båten med den kraftfulla motorn krävde speciellt "båtkörkort". Men när jag visade henne våra böcker så sa hon bara att de skulle översättas till grekiska och det skulle komfirmeras av Svenska ambassaden att böckerna var det jag sa att det var, fast Svenska ambassaden utför visst inte den typen av uppdrag. Det blev lite av moment 22 av alltihop ett tag.

En vän till oss sa, låtsas inte om att ni har hört det där med översättning, gör som en grek hade gjort. Och det gjorde vi. Rätt person på hamnpolisen var inte där på fredagen så det fick vänta över helgen. Alltså om inte rätt person är på plats så får man inget utträttat här nere. Måndag

förmiddag tågade jag iväg med hjärtat i halsgropen, alla papper och foton på oss, det var ju dock det där med översättning och stämplor som jag inte hade fixat. Nåväl poliskvinnan kikade på alla papper och konstaterade bestämt att - ja då måste du ta båtkörkort. Något svettigt visade jag fram våra svenska blå böcker med förarintyg, VHF-licens, seglarintyg mm. Hon bläddrade lite fram och tillbaka och sen sa hon OK. Gissa om jag var lättad när det visade sig att hon började skriva och skriva, det var många papper och många stämplor som skulle till. Alltså, tänk er bara - ta båtkörkort på grekiska. Så vi fick den gröna boken, fast de gröna böckerna var ju slut så det blev ett vitt papper. Så det blev att tuffa dit igen. Vidare en liten kul grej, fotona häftades fast med häftklammer i "gröna boken". Jag fick tre olika kvitton, från tre olika block.

Det här med båtköpet var verkligen upp och ner-vända världen för oss när det visade sig att båtplats var det absolut inga problem med. När vi var nere i marinan så träffade vi en vänlig man som sa, ja det är bara att leta upp en ledig plats. Vi trodde knappt det var sant! Och det var det ju inte heller för det fanns inga lediga platser, fast det är ju en helt annan historia!

Jag tänker att det måste ju vara väldigt lätt att förfalska saker här, t o m jag skulle kunna fixa till vissa dokument i Photoshop. Nu har vi ju inget behov av att göra det, men om?

Socialkontoret (tror jag)

En god vän till oss som har bott här nere i mer än 20 år och har tre barn med sin förre man (kretan) Hon fick veta att man kunde få ett speciellt engångsbidrag om man hade tre eller fler barn under en viss ålder. Hon ansökte så klart innan äldsta dottern hade passerat åldersgränsen. Det hör till saken att hon är Grekisk medborgare, har varit skriven i Rethymno i alla år. Nåväl, det dröjde med svaret och när hon äntligen lyckades få tag i ämbetskvinnan på telefon blev hon lovad att det skulle kollas. Någon vecka senare fick hon ett brev där det var förkryssat vilka dokument som saknades för att bidrag skulle kunna beviljas. Hon trodde inte sina ögon, hon skulle uppvisa uppehållstillstånd. Ja ni läser rätt, just det som inte behövs!

Säkerhetspolisen

Vidare har vi också varit med om ett inte allt för behagligt möte med säkerhetspolisen, Calle väckte mig mitt i natten och sa att jag måste stiga upp för det var fullt med folk i huset. Va.... ok jag slängde på mig kläderna

Ibland vet man inte var det skall sluta

som låg närmast och gick ut i hallen. Mycket riktigt där stod 4 personer, två riktigt stora typer som såg ganska ilska ut. Den ene röt åt mig och frågade om det fanns en CD-spelare till en bil på hyllan i trappan, nej det finns det inte svarade jag, är det bara böcker här? röt han vidare, var på jag svarade ja det är bara böcker. Så de försvann ut och förde ett herrans oväsen på vägen. Calle berättade att de bara slog in dörren, kom indundrandes och upp för trappan och skrek efter en CD-spelare varpå Calle bjöd in dem för att leta. Calle visade honom att här är DVD-spelare, och en till DVD-spelare, dator mm. Snubben lyste runt med sin ficklampa och hittar självklart ingen CD-spelare som passar i bilar. Calle talar om för honom att han skall väcka sin fru, han tänkte att om de skall in i sovrummet och lysa runt så kan det ju vara bra om jag slipper vakna av att en biffig typ står och lyser på mig med ficklampa. Men de brydde sig inte om sovrummet, de brydde sig inte om ovanvåningen heller, tror de fattade snabbt att de var och letade i fel hus.

Dagen därpå förklarade Dimitris (kyparen på Galero) att det var säkerhetspolisen från Aten som haffat två killar som var misstänkta för att ha slagit ner en man och därefter gjort inbrott i en bil, därav letandet efter en CD-spelare. Killarna hade pekat ut vårt hus och sagt att den skulle ligga på vår hylla i trappan. (Hur de kunde veta att det finns en hylla i trappan kan man fundera över) Vi tror att om det vore polisen här från Rethymno hade de nog haft koll på att det är familjen Galeros som äger huset och de hade nog faktiskt frågat där först om det kunde finnas anledning att gå in. Vi är dessutom övertygade om att Dimitris som såg dem gå ut förklarade för dem att det definitivt var fel hus att leta stöldgods i.

Killarna i Calles band tyckte på allvar att vi skulle stämna polisen, för inte ens grekiska SÄPO har rätt att bara dundra in så där som de gjorde. Fast det gjorde vi inte, vi kände inget behov av att ha mer med de där biffarna att göra, "bäst så" var vi rörande överens om. På ett sätt var det ju bra, om än ett obehagligt sätt, att de kollade upp det på direkten och konstaterade att vi inte var inblandade och att killarna ljög sig blåa.

Nåväl, sedan den dagen låser vi för det mesta dörren när vi lämnar huset.

Vad läckert det här skulle kunna bli!

Trafiken i Rethymno är ett skådespel, parkera dig med en kaffe vid en vältrafikerad gata så förstår du jag menar. Det är alla varianter av fordon och speciellt intressanta är ofta mopederna. Här nere går det att ta sig fram en hel familj (två vuxna plus två barn) med en enda moped men inga hjälmar, uppenbarligen är det ingen direkt jakt på detta från polisens sida för man ser det allt för ofta. Att de vågar riskera liv och lem kan man ju bara stilla undra över.

Det verkar inte vara någon större synd att det är hål på avgasrör (eller så har de plockat ur insatsen) för det låter rejält om en hel del. I särklass mopederna, det är så husen skakar när de far fram i gränderna. Värst är de som kör ut mat, fast de kör på ackord så då är förmodligen så illa tvungna att gasa på. Motorcyklarna brukar vara något tystare. Det är att rekommendera att ha ett öra och helst ett öga bakåt när man går runt i stan så man kan rädda sig upp på den smala trottoaren när de närmar sig, ja om det finns någon trottoar och om den inte är blockerad av bilar. Ofta tvingas man som gångtrafikanter ut på gatan för att det står en bil parkerad på trottoaren, gärna tvärs över. En hel del trottoarer är smyckade med träd (kanske för att hindra parkering), ofta palmer, de växer fort vilket gör att de ofta är nästan lika breda som trottoaren. De flesta gator är enkelriktade men det är att rekommendera att hålla uppsikt åt båda håll, det kan mycket väl komma en bil, moped eller MC körande från fel håll.

Rethymno är en bullrig stad, det är ett evigt surr, nästan alla tider på dygnet. På morgonen kommer sopbilen, därefter kommer de som sopar (för hand med kvast) sen öppnar caféerna och varubilarna skall in och leverera. Gasoltuberna skall bytas, bageriets ungslocka ringer osv. Sen öppnar affärerna och det hojtas godmorgon "Kalimera" och hur mår du "Kalajse?" i en strid ström. Vintertid är det dessutom alltid byggarbeten och renoveringar på gång, bulldozers, slipmaskiner, hammarslag mm drar igång på morgonen. Ja och så där fortgår det till efter lunch, därefter dämpas det något, av respekt för att det är siestatid.

Sen efter 5-tiden så tar det fart igen och så ökar stadslivet i takt med att klockan går. Någonstans vid 8-snöret startar matleveranserna och mopparna kör i skytteltrafik, kroglivet börjar komma igång. Så sen någon gång mitt i natten sätter live-musiken igång och håller på till morgonkvisten. Därefter skall de som varit ute och festat hem vid 6-tiden på morgonen, glada och livliga. Ofta ska de åt olika håll just nedanför oss och då stannar de upp och måste högljutt avrunda kvällen!

Ja och strax därpå så börjar det liksom om igen med sopbilen osv.

En vanlig syn i Rethymno!

Vintern 2008 grävdes alla gator och torg upp här runt oss, vintern 2009 skulle grannen bygga om bageriet till pizzeria och även grannen rakt över renoverade huset. Nu vintern 2010 är det dags för Haris Creperia just nedanför och till vår glädje ska visst även vårt hus renoveras sågs det, vi ska få nya dörrar och 2 glas fönster, det ska bli väldigt trevligt för då kan det kanske gå att stänga ute en del oväsen, just nu gör det ingen större skillnad med öppna eller stängda fönster och dörrar, varesig det gäller buller, vind, regn eller sandstormar.

Sommaren är betydligt lugnare, då upphör allt rivande och slitande i gamla hus, det är på något sätt mysigt oväsen, fullt av folk som är glada, sitter på caféer, promenerar i stan, sorlet är ganska konstant, lite som om man är mitt i en stor fest hela tiden. Då och då kommer det små (romanska småbarn) dragspelare, för det mesta har de en enda låt på sin repertoar och den får man höra många gånger om dagen. De senaste åren har de blivit fler och fler, för många för att kunna ge stantar till alla, numera får vi nöja oss med att ge till dem som vi känner igen från tidigare somrar. Dessutom är det ju föräldrarna som tar hand om inkomsterna och vi är fundersamma om dessa barn någonsin får gå i skola.

Sophanteringen är ett stort problem, där vi bor ställer vi bara ut soporna utanför dörren, det gör man helst på natten (sommartid) för att inte de som sitter och äter mitt emot skall behöva se dem. Hörn för sopor finns lite överallt, är det fullt i tunnan sätter man sin påse bredvid. Försök görs med viss sopsortering, plast, glas och konserverburkar skall tömmas i en speciell tunna. Här hos oss försvann de märkta tunnorna redan efter en sommarsåsong, de finns kvar lite här och där men ofta är locket av så det går utmärkt att slänga vad som helst i dem numera. Det står ingen "sop polis" och tar reda på vem du är om du skulle göra fel. Renhållningsarbetarna brukar strejka lite då och då, företrädesvis på sommaren, vilket man kan förstå eftersom det är då de behövs bäst. Men det är inte så kul att vara på besök just en sådan period. Jag har aldrig sett så mycket sopor förr i hela mitt liv. Vidare så är det rent allmänt ganska skräpigt på gatorna, det går att hitta lite av varje "bra att ha" om man inte skäms för att böja sig och plocka upp saker. Om man bortser från att det ser lite trist ut så är det ganska intressant. Jag brukar tänka att om vi haft med oss min hysteriskt matglada "soptunna" till hund hit ner (hon dog 2003, 13 år gammal) så hade jag inte behövt köpa mat, hon hade kunnat äta en hel dagsranson under en längre promenad. Hon åt tuggade i sig allt utom banan. (Nåväl, skall inte fastna i det, hon är en helt annan historia)!

Återkommer nu till väsen och buller, det är tydligen så att det är och har alltid varit mycket hög tolerans nivå i gamla stan här. När vi flyttade in

Ta det lugnt i trafiken när ni är här!

här så berättade vi för hyresvärderna att vi planerade att göra ovanvåningen till musikstudio. Han tyckte det var en kalasbra idé. Så vi flyttade in och sedan dess har Calle och banden han spelat i haft vår lägenhet som replokal, synnerligen bekvämt för en trummis. Det hör till saken att de drar på rejält, med 3 stora förstärkare, öppna fönster och det hörs vida omkring. Det har hänt någon enstaka gång att någon granne har muttrat lite, men bara lite och det var när han försökte sova 10 meter från våra öppna fönster, det gick inte så bra. Han kom ut och sa, ”det går inte att sova till den här musiken”, jag noterade speciellt att han sa musik och inte oväsen, sympatisk kille, nåväl sen dess så gör de bara tummen upp och sätter sig och lyssnar.

I huset bredvid bor det ett par äldre damer ca 6 veckor varje sommar och jag var tämligen orolig att de skulle bli störda så jag förvarnade dem lite ursäktande inför repandet. Men de var bara glada och sa att de tyckte det var trevligt att lyssna! Kyparen nere på krogen här nedanför brukar hänvisa gästerna att sätta sig så nära oss som möjligt och berätta att det kommer bli bra rock musik där uppe ifrån. Ägaren till en av de andra restaurangerna frågade en kväll om det inte skulle bli underhållning snart igen.

Själv tycker jag det är helt sanslöst att det går vägen och så klart en kväll hände det. Det ringde på dörren (Jan 2009) och upp kom en spattig kille jag aldrig hade sett och skrek att det var helt oacceptabel hög nivå (vilket han i och för sig hade helt rätt i). Det var en grannes son som plötsligt hade flyttat hem till föräldrarna tvärs över. Nåväl han hotade med att ringa polisen, men eftersom tidpunkten var efter siesta och innan kl 22 på kvällen så tror vi inte att de hade dykt upp. Mer om just denne granne i kapitlet Grannar.

En klassiker, havets läckerheter och Retsina

Kan Jan Henrik Swahn skriva om sina grekiska grannar i boken Drakkvinnan så kan jag.

De flesta av våra grannar är mycket trevliga, runt om oss har vi Haris Creperia, Cafe Galero, några juvelerar affärer och så hade vi ett trevligt bageri. Bageriet var väl det sista lite mer genuint runt oss (om man bortser från att Cafe Galero har funnits sedan 1926) Hösten 2009 stängde bageriet plötsligt och vi tänkte att nu ska det renoveras, men alla maskiner åkte ut och en morgon vaknar vi av ett förfärligt väsen av att glas krossas, jo bagaren gick lös på allt vad glas där fanns med en stor slägga, då började vi fatta misstankar om att det inte var en vanlig renovering. Det visade sig att brodern vräkt honom, för nu minsann skulle sonen ha en pizzeria, sonen är den som kom och skrek varje gång bandet repade. Det hör till saken att kusinen (bagarens son) redan har en pizzeria rakt över gatan och så var det planerat en till lite längre bort på gatan så det sista som behövs är väl just en pizzeria till, det tyckte både vi och alla andra grannar runt oss. Ja så när hela lokalen var sönderslagen så vidtog arbetet med att bryta upp precis allt, golv, väggar så att det är ett tomt hål kvar, ja det är tydligen så man gör när det skall renoveras här nere. Så blev det några månaders dagligt oväsen, från morgon till kväll. I vanliga fall så brukar de klara av en renovering på 1-2 veckor men inte vår granne inte, det tog snudd på hela vintern. Sovmorgon eller siesta var inte att tänka på den vintern.

Våren 2010 så var det äntligen färdigrenoverat och det anlände en massa inventarier, vad vet vi inte riktigt för det har aldrig gått att kika in, hemliga typer tydligen. Så fick vi höra att nya pizzabagaren hade ansökt om att ha två rader bord utanför nya pizzerian, men det blev trångt för då skulle Haris behöva ta bort en av sina rader och då är det nog upplagt för krig. I detta krig var vår solidaritet till 100% på Haris sida för de är trevliga både mot oss och gatukatterna och så har de goda crepes. Så en dag i juni satt det plötsligt en skylt och på den stod det Valadis pizza and more. Nu blev det genast spännande, hur ska det här gå? Två rader bord till så kommer inte ens en moped emellan. Vem ska gå segrande ur striden tro? Vi vet inte vad som hände men fem dagar senare var skylten nedtagen.

Eftersom just de här grannarna uppträdde ytterst osympatiskt och stal massor av den positiva energi som bandet tillförde både sig själv och här runt om så kan vi väl lugnt påstå att vi smålog när de fick ta ner skylten!

Den här bron lär vara byggd på romartiden

Min vän Louisa skulle ta taxi hem, efter en middag hos oss, tillsammans med ett par polska vänner som var här på semester. De bodde på hotellet ca 100 m från Louisa. Så Louisa uppger att de skall till "Dimitrios Village", men vad händer, taxichauffören kör och stannar utanför där Louisa bor, ja men vi skulle ju till Dimitrios säger Louisa, varpå taxikillen säger, "nä de är unga de kan gå, du skall inte behöva gå i onödan!"

En kväll när vi var på väg hem i taxi från Louisa närmar vi oss en snubbe som utan framgång försöker framföra en moped, han var något berusad. Taxichauffören stannar, ser till att han kliver av moppen, kör undan den från gatan, tar nycklarna och håller in killen bredvid oss i baksätet. Killen var inte bara berusad, han var också mycket glad och trevlig, när han fick veta att vi var från Sverige blev han helt lycklig. Väl inne i stan, stannar chauffören utanför restaurang "Samaria" och leder in killen där och ser till att han blir placerad vid ett bord. Sen åker vi vidare de få metrarna som är kvar tills vi skall av. Han förklarar att det är en kompis till honom och ber om ursäkt, men vi lovade att inte gjorde det oss något och att vi tyckte det var fint gjort av honom. Den taxiresan kostade ovanligt lite Euro. Jag kan sätta en slant på att taxikillen såg till att hämta upp honom efter middagen och körde honom hem!

Plånboken och telefonerna som kom tillbaka!

Ja som alla vet så händer det att man förlägger saker av olika orsaker. Första gången jag blev av med plånboken så konstaterade jag att jag måste glömt den på restaurangen där vi varit kvällen innan. Så jag gick dit och frågade efter en brun liten plånbok, du ska fråga killen där sa en av servitörerna, ok jag gjorde det och han fiskade genast upp min plånbok bakom disken och log med hela ansiktet. Han berättade att han försökt hitta mig, men jag fanns inte hos OTE (telefonbolaget) och så var det ju ett litet konstigt namn. Den här gången kan jag skylla slarvet på min dumma väska, en liten smal nylonsak som det är lätt för prylar att hamna bredvid istället för i.

Nästa gång plånboken försvann var, ja tro det eller ej, efter en julmessa i kyrkan och middag med prästen. Nåväl vi var några som gick vidare och så småningom så hamnade jag på Irländska puben med några vänner. Kvällen därpå upptäcker jag att plånboken är borta, vi efterlyste den på ställena jag varit men ingen hade sett någon plånbok. Jag hörde med en av mina kompisar och jo då hon kunde berätta att jag vänt upp och ner på väskan på puben. Oh hemska tanke. Vid det laget hade jag börjat ge upp om den och insåg att den nog hamnat i soporna. Vilket den också hade gjort. Men vid 22-tiden på kvällen ringer det på dörren och en glatt

Från Rethymnos flora vår o vinter

hojtandes ”good news” pubägaren kommer upp med plånboken i handen. Vet inte vem som var gladast, jag eller han!

Blandad bukett

Jag behöver väl knappast skriva att det inte saknades något i plånboken någon av gångerna.

Telefoner är ju också en pryl som är lätt att lägga ifrån sig. En av våra vänner lyckades glömma sin på stranden. Dagen därpå ringde hon till den och en person i andra änden svarade. Det visade sig att mannen i familjen hade hittat den på stranden och tagit hem den och sen satte de sig och väntade på att någon skulle ringa till den så de kunde hitta ägaren. De åkte t o m hem till henne och lämnade den.

Calle glömde sin telefon nere i hamnen vid ett tillfälle, det tog några timmar innan han saknade den, han gick ner och hann bara börja ställa frågan, så tog tjejen på kontoret upp den och berättade att de hade hittat den ute på kajen.

Själv lyckades jag stoppa ner telefonen utanför den där dumma väskan som jag beskrev tidigare, vi var ett glatt gäng flickor som var ute och åt. Jag fick nästan panik när jag upptäckte att jag var av med den förmiddagen därpå, inte för själva telefonens skull men just den dagen skulle jag samordna en hel flock vänner inför kvällens begivenheter, vi skulle ut till Rose i Adele och lyssna på Calle och bandet. Alla mina telefonnummer fanns bara i den telefonen. Jag ringde och ringde till den men fick inget svar. Efter någon timme fick jag ett sms till min svenska telefon och min kompis berättade att hon var på väg in till stan med min telefon. Ägaren till tavernan där vi hade ätit kvällen före hade sprungit ut mitt i gatan och där stod han och viftade med telefonen i handen när han såg henne komma gående på långt håll. Han hade inte vågat svara i den.

I somras var jag med några vänner på stan och plötsligt upptäcker han att telefonen är borta, vi gick tillbaka till stället där vi fikar men där var den inte. Lite senare när vi satt och åt lunch ringer det i hennes telefon och hans namn visar sig på displayen. Ja då var telefonen upphittad, inlämnad i en super market och tjejen där ringde helt enkelt upp senast slagna nummer och så var det bara att hämta upp den där.

Fast visst, det här kan man ju inte alltid räkna med, ett par vänner glömde en kameraväska i en taxi och det var sista gången de såg den. Jag är ganska säker på att det inte var kretaner som var nästa kund i den taxin. Att stjäla betraktas som mycket förnedrande här nere. Det är inte så att allt till 100% letar sig tillbaka till den rätte ägaren men finns goda chanser.

Calle brukar roa sig med att sätta en förbrukad trumstock utanför vår dörr, den brukar få sitta kvar ganska länge trots att var och en kan förstå att det är ok att sno åt sig den. En natt var Calle ute på balkongen och såg den försvinna, det var två unga killar, de såg sig noga omkring och sen smög den ene till sig trumstocken och gömde den innanför jackan. Den kanske blir värdefull när "The Wild Bunch" blir ett världsberömt rockband!

En annan sak som man förundras över är att det räcker med ett skynke över varorna för att markera att vi har stängt för siesta. Utanför nattklubbarna kan det kan stå högar med lådor fulla av whiskey, gin, vodka mm och de får stå ifred tills någon kommer och bär in inför kvällen.

Bandet!

Kan börja med att berätta att vi lärt känna så många nya vänner som jag är övertygad om att vi kommer vara vänner för livet, helt otroligt vilka trevliga personer vi har fått nöjet att lära känna.

Det är en hel del som är mycket enklare här nere. Först och främst så blir det av att träffas, känner ni igen det här "vi måste ses någon gång" och så blir det inte av! Trist va? Här blir det av att ses för det finns ju oftast bara en eller två veckor att ses på. Vidare så har vi en stor altan som är väldigt mysig på sommarkvällarna, en drink med tilltugg före vidare färd till någon trevlig liten taverna. En drink består oftast av vin eller "ouzo bouzo" Ouzo med färskpressad citronsaft. Ouzon bunkrar vi två liter på våren så är man i hamn den sommaren. Tilltugg kan vara lite oliver, olivpasta och kex. Det tar ca 5 min att fixa fram och disken efteråt, ja några glas tar väl sådär 2 min att diska. Enklare kan det verkligen inte bli. Vidare så är de flesta inställda på middag på taverna, semesterkassan brukar vara anpassad för det, så man behöver aldrig fundera över om alla har råd att gå med och äta. Vidare så har vi många ställen i kvarteren runt oss där man kan räkna med att notan hamnar på 10-12 Euro per person för en trevlig och god middag.

Självklart händer det att vi fixar en enkel middag på vår altan, några typiska grekiska meze-rätter brukar det bli, men vi tänker så här, våra vänner runt om oss, bar- och restaurangägare lever på att det kommer hit gäster och spenderar pengar. Så om vi tar med våra vänner till bra trevliga tavernor med god mat till bra priser så är vi alla lite vinnare!

Vidare så är det spännande, för den gemensamma nämnaren är Rethymno, vilket innebär att vi träffar en stor variation av yrkeskategorier, deras bakgrunder, hobbies och erfarenheter. Vår vänkrets är minst sagt brokig och mycket intressant, ena dagen är det middag med en skärgårdspräst och nästa med en sjökaptan på ett casinofartyg i mellan östern, det ni, det blir aldrig tråkigt! Det är ganska ofta när vi funderat över något eller behövt svar på något, som vi kan komma på "jo men hon/han jobbade ju där och med det eller detta".

Med vänner kommer även en strid ström av svenska saker, från nödvändiga till "bra att ha", uppfinningsrikedomen är stor! På vintern dyker det upp spännande paket ibland, då är det någon omtänksam vän som bestämt sig för att katterna måste ha makrillfilé eller att de (eller vi) fryser så de behöver en fläkt. Eller så vill någon glädja oss med stickade tjocka strumpor, pepparkakor, blåbärsoppa, glöggkryddor med mera. Det mest udda är nog nypotatisen och den stora 2 kg tunga lådan med godiskrutor som anländer hit varje sommar, vad skulle vi gjort utan er alla?

Vänner!

Här följer listan på leveranser hit ner:

Vinterbild

Kalles Kaviar	Blåbärs och nyponsoppa
Makrillfilé	UPS:ar
Svenskt godis	Värmebläktar (till katterna)
Renkött	Trassel
Inläggningssill	Autosol
Nypotatis	Ölkorv
Svenska snapsar	Böcker (deckare oftast!)

Några ganska elaka historier!

De historierna som följer här nedan "fegade" jag länge över innan jag bestämde mig för att våga ha dem med.

En vän, vi kan kalla honom Herr D och några av er som läser detta kommer genast att veta vem det är (snälla berätta inte), att han själv skulle läsa detta är inte troligt för han kommer långväga ifrån, andra sidan Atlanten typ. Men det är helt enkelt omöjligt att inte bjuda på de har historierna.

Det började redan när vi bodde i ett rum på Olgas 2004 och Herr D bodde i ett rum tvärs över, vilket innebar att vi träffades ofta spontant och då blev det ganska naturligt att både laga mat och att gå ut och äta tillsammans. Vi fick jättebra tips på billiga tavernor av Herr D eftersom han ägnade mycket tid åt att gå runt och studera menyer och framför allt priser. Fint tyckte vi, äta gott och billigt är ju inte helt fel. En dag så bjöd han på fetaost, vi hade som tur var inte hunnit smaka då han berättade att han haft den med sig hemifrån (andra sidan Atlanten var det), den skulle ju annars ligga och bli dålig i kylan som han för övrigt så klart stängde av under sin långa resa och då sa vi nej tack, inte sugna på feta just nu.

Året därpå flyttade Herr D in hos en vän som har ett stort hus nära oss här i stan och då ville han låna Råttan (vår ena katt) eftersom han är oerhört förtjust i just "Råttan" (ett sympatiskt drag hos denne man). Han får själv köpa mat till henne och då går han till någon stor affär där de har stora kattmatsburkar för de är billigare. Råttan tycker egentligen bara om när man just öppnat ny burk, den får inte vara kylskåpskall men det fixar Herr D fint, för han ställer sig och värmer maten till henne. Vidare så håller han sig i huset för att njuta av "Råttans" sällskap. För oss innebär det ett elände för lilla "Loppan" (vår andra katt) är totalförvirrad

när "Råttan" försvinner, hon piper hela sin vakna tid och undrar var vi slarvat bort hennes "jajja" (mormor). Vad tycker "Råttan" undrar väl då en kattvän av ordning, tja det vet vi inte mer än att hon verkar totalt oekymrad så länge hon blir ompysslad, har en skön sång att sova i och får mycket mat och mat i rättan tid!

Det är inte slut än. Han brukar ägna mycket tid på Olgas takaltan, där finns alltid jobb att göra med att rensa växterna från ogräs mm, även Stellas Kitchen gästas flitigt och där kan man alltid hjälpa till att plocka av bord, springa iväg med kaffebeställningar osv. Det fiffiga är att han så klart ofta blir bjuden på mat, med lite tur även lite dricks då och då. Inte fy skam. Nåväl nu till en dråplig historia! En ölbeställning skall levereras till altanen, och när ölen är uppdrucken kommer Herr D (vän av ordning) ner med tomflaskan och frågar var han skall ställa den. I hörnet där blir svaret, men så ser sonen i huset att, ja men du har ju en i bakfickan också, men se den är minsann upphittad av Herr D så den skall han panta i supermarketen och få 5 cent (50 öre) för. Jag tror mig veta att den där flaskan var upphittad i tunnan på takaltanen, så det är väl hårfint vem som egentligen var den rättmätige ägare till den tomma flaskan.

Nu till sista historien! En dag ber Herr D Stella att hacka ihop en sallad till honom, han tillhandahåller själv råvarorna (det var visst sallad, tomat, en bit gurka o kanske något mer) Vidare lämnar han fram ett kokt ägg varpå Stella skalar och en stank sprider sig i hela köket, det är ruttet. Stella får lätt lagom panik, hennes kök har det bästa ryktet och hon undrar så klart över ägget. Då säger Herr D lugnt och som om det vore självklart. "Det har jag haft med mig hemifrån" (andra sidan Atlanten var det och Kreta var långt ifrån första anhalten på den långa resan).

Nu ska det i ärlighetens namn sägas att Herr D är mycket intressant och trevlig att prata med, han kan själv skratta hjärtligt åt sin snålhet och faktiskt även tillföra egna dråpliga historier där snålheten bedragit visheten. Han har bjussat flertalet på många skratt kan man väl säga.

Nu ska vi inte ta all heder och ära av vår vän, han har besparat Calle en resa till Stockholm. Calle skulle infinna sig på Amerikanska Ambassaden i Stockholm, han skulle helt enkelt visa upp sig och sitt pass där. Vår vän, advokat från USA, tar telefonluren och lyckas på kvalificerat advokatspråk övertyga advokatbyrån i USA att Calle finns, Calle är Calle och dessutom mycket god vän med advokaten Mr D. Så efter detta samtal kunde det gott räcka med att Calle visade upp sig tillsammans med sitt pass på Svenska konsulatet i Heraklion. Riktigt snyggt jobbat!

Sen vi kom hit har det hänt så mycket som har med katter att göra så det måste helt enkelt få ett eget avsnitt i boken.

Kreta kallas ofta ”kattornas ö” och det beror givetvis på att det knappt finns en soptunna utan att det finns katter som bosatt sig runt den. Det finns vilda och halvilda katter överallt och det gör ont i hjärtat att inse att man inte kan hjälpa alla.

Om man är det minsta lilla förtjust i djur, katter och hundar så får man verkligen stålsätta sig för att inte bli med katt eller hund inom kort. Vår första katt flyttade ju bara in och vi försökte verkligen att undvika det eftersom Calle är allergisk mot katter, eller var i Sverige. Efter hand som tiden gick och han inte hade några besvär alls även om hon placerade sig i sängen så insåg vi att det var bara att ge upp, hon var envisare än vi. Hur det gick till att allergin försvann kan man ju fundera över.

Att omvända en husvärd!

När vi kom hit ner så bodde vi på ett pensionat, ett mycket trevligt på alla sätt och vis med ett enda undantag, hyresvärden slog och jagade katterna. För övrigt på bästa tänkbara hyresvärd (Mr G hädanefter). När Mr G kom på morgonen så hörde man shhh shhh shhh och katterna flydde åt alla håll. Vi mådde ju lite dåligt av att han var så hatiskt mot katterna vilka vi ansåg trots allt vara nyttodjur. Hellre katter än kackerlackor!

Nåväl det fortgick ett tag och vi matade katterna i smyg, Mr G sa till alla, med sin bullrande stämma, gör mig en tjänst, mata INTE katterna!

Det gick ett tag och sen flyttade vi till en studio och en av katterna flyttade in hos oss för gott, tja hon adopterade oss, som ju katter gör. Hon fick namnet ”Råttan”. Hon blev ju givetvis med små kattungar vilka hon födde fram i mitt knä, kallade som en galning på mig på natten för att jag skulle vara där. Den kullen förlorade hon, vet inte vad som hände riktigt men det var väl lika bra det, hon var för ung och hon verkade lika glad för det. (Det är än idag ett av mina dåliga samveten att jag inte tog hand om henne och ungarna bättre). Men det dröjde ju inte förrän det var dags igen och den här gången övertalade vi och en granne (grekisk kille) Mr G om att få behålla kattungarna. Vi lovade att på heder och samvete att vi skulle klara att ge bort ungarna och att kattmamman skulle steriliseras så fort det gick. Jag fick veta att det var minsann enbart på grund av att Mr G litade på mig, ”svenskar håller sina löften” typ.

I samma veva så var en renovering av vår studio nödvändig, hela inner-taket blev svart av fukt. Jag var helt stressad över att ha Mr G där hela

Tänk om de kunde tala!

dagarna samtidigt med kattungarna, jag var inte säker på om han skulle ta dem och kasta bort dem om jag inte var där och höll koll. Gordon (inhyrd hantverkare) berättade att Mr G hotat med att ta dem och slänga bort dem, varpå Gordon sa, ”visst bara gör det, och jag lägger ner hamma- ren och du ser mig aldrig mer”. Äh du skämtar säger Mr G, varpå Gordon svarar, du behöver bara testa en gång, sen vet du!

Det gick ju inte att bo i studion under renoveringen så vi fick ett rum i andra huset, men jag såg till att vara på plats innan de kom på morgo- nen, jag hade ju vår Internet lina där nere och dessutom gjorde jag god nytta som hantlangare. Kattfamiljen fick bo i fönstersmygen på nätterna, det var ett bra skyddat ställe och det var så mysigt att komma ner på morgonen och se när de började vakna, sträcka på sig, kravla ur lådan och börja äta o leka. Råttan var jättemodig, hon låg kvar hos sina ungar djupt nerkrupen i lådan i någons slags tro att om jag inte ser Mr G så ser inte han mig heller.

Så en dag vände det när Mr G sätter sig ner, hela gänget kattungar bör- jar klättra upp för hans ben, jag tänker, nu är det helkört, vi blir utslängda. Men Mr G utbrister ”O my God” tittar på dem med något varmt i blicken och börjar berätta. Git, säger han, det är inte så att jag hatar katterna, men alla djur jag fäster mig vid dör från mig, först var det mina hundar (en överkörd och en ihjälbiten) och nu senast ”Valandi” som frös ihjäl bara för att jag inte fick ta hem honom till huset. (Valandi var en jättestor Varan som bodde på taket). Så jag vill inte börja fästa mig vid katterna, då kommer de att dö.

Sen den dagen blev allt lite lättsammare och vi höll vårt löfte, katt- ungarna levererades till nya hem och Råttan blev steriliserad. Alla var nöjda och glada. Råttan lyckades några månader senare fånga en riktig råtta (en baddare), jag hörde på långt håll hur upphetsad hon var när hon skulle hem och leverera sitt byte, vi skulle just sätta oss och äta. Vi släppte inte in henne och när hon tröttnat på sitt byte kunde jag slänga den i soptunnan. Mr G fick syn på den och erbjöd sig att köpa mat till Råt- tan när jag berättade för honom vem som tagit den.

När vi så småningom trillade över ett bättre, eller kanske inte bättre men större, boende (tre rum och kök, vilken lycka) och flyttade från pen- sionatet tog vi med oss Råttan. Vi var tvungna att prova om hon ville fort- sätta bo med oss, men det ville hon inte, trodde vi för vi blev genast av med henne och hon fanns ingenstans. Jag letade överallt, gick tillbaka till pensionatet men nä hon fanns bara inte. Flera timmar senare så fick vi ge oss och vara nöjda med att vi försökte i alla fall och se just då traskar Råttan in från balkongen mellan oss där vi står, sträcker lite på

sig, gäspar stort och tittar på oss och undrar om det möjligen finns någon mat i huset.

Någon vecka senare satt jag nere på pensionatet och fikade, då kommer det en duktigt stor kackerlacka springande över golvet, varpå Mr G sätter foten på den och utbrister i häftiga svordomar över att antalet kackerlackor plötsligt ökat. Jag säger att jag tror jag vet varför och han tittar undrande på mig. Jo jag stal med mig din bästa jägare när vi flyttade, du vet den lilla gråa katten. Mr G:s min var helt underbar!

Nu flyttar vi fram oss ett stort hopp i tiden och idag kan man få sällskap av en stor fin hankatt vid fiket. Det är Mr G: alldeles egen huskatt

Friends of animals of Rethymno

Vittnesmålen är många om upphittade valpar och kattungar i soptunnor, det är fortfarande förekommande men vi inbillar oss att det är ändring på gång, unga greker verkar vara väldigt förtjusta i djur. Lösdrivande hundar har blivit betydligt färre på de åren vi har varit här och hundar i koppel har blivit desto fler. Katterna verkar också ha minskat en del i antal och på senare tid när de sett mig lägga ut mat har jag hört flera greker uttrycka "Bra! vi behöver våra katter".

"Friends of animals of Rethymno" gör ett fantastiskt arbete med att rädda massor av djur. Bla annat fångar de in vilda katter och hundar, ser till att sterilisera och kastrera, släpper ut dem igen på samma ställe. Det gör att vildkatter och vildhundar minskar succesivt. De tar även hand om övergivna och misshandlade djur, omplacerar dem, ofta till Tyskland eller Holland där importreglerna är friare än i Sverige. Om man skall ta med sig en katt till Sverige krävs det godkänt rabies skydd och det innebär att kattungen måste vara 4 månader innan det går att få med sig den till Sverige.

Om du är här på besök så ta inte ett djur du hittar på gatan om du inte är beredd att fullfölja ditt åtagande, det är inte säkert att den lilla kattungen är övergiven, om du trots allt konstaterar att den är övergiven så ring Friends of animals och hör om de kan göra något. Ofta kan de det.

Om du vill hjälpa till är bästa sättet att stoppa några slantar i de små hundkojor som finns på lite olika platser, bl a hos "News stand" vid Iron Square och på hotell Ilios. Pengarna går oavkortat till djurens bästa.

Om du har möjlighet så efterlyses det ofta någon som kan ta med sig ett djur på flyget till det nya hemmet.

Ibland är det fyra på en moped

Förutom att ge ett djur ett bra permanent hem så kan man vara stödperson, vilket innebär att man kan ta hand om ett djur korta perioder, t ex i väntan på lämplig transport till nya hemmet, det kan vara några dagar eller en vecka. Det finns de som bestämt sig för att ta med sig en katt eller hund men inte får ha den boende på hotellrummet och då behövs det ett tillfälligt hem. Det kan vara en katt eller hund som behöver återhämta sig och få tillsyn och vård efter en olycka, operation eller sterilisering.

Ett annat sätt är att skänka prylar till basarerna som Friends of Animal arrangerar ett par gånger om året, givetvis gå dit och handla också. Eller t o m ställa upp några timmar och arbeta som frivillig.

Själv går jag inte en meter utanför dörren utan en påse kattmat i väskan. Speciellt på hösten när många restauranger har stängt är det många katter som är ganska vilsna. Jag kan inte mata alla men ganska många och efter ett tag ser man vilka som får mat där de håller till och var man skall gå för att ge mat där det behövs bäst. På vår gata har vi 4 bofasta katter och några "besökare" då och då, de får mat av oss ett par gånger varje dag, de ser ut att må ganska bra och grannarna verkar tillfreds med detta.

Lilla Lussan lämnades till oss, upphittad i en soptunna. Hon skulle bo hos oss ett tag i väntan på ett nytt hem, jag frågade om jag fick ge bort henne om jag hittade ett bra hem. Ja, det fick jag med följande förhållningsorder. Det skulle vara ett bra hem och ägaren skulle vara beredd att sterilisera henne om de inte ville ta på sig att ta hand om kattungar och Friends of Animals skulle ha adress och telefon till nya ägaren. Fast lilla katten behövde inte vänta så länge, jag skickade ett foto till Louisa och sedan den 13 dec 2007 bor lilla "Lussekatten" hos Louisa. Som ni ser så har hon växt till sig rejält och hon har fått bästa tänkbara hem.

Grekland har en lagstiftning som ställer krav på djurägare. Bland annat krävs årliga veterinärbesök, ID-märkning, kastrering rekommenderas om valpar inte önskas.

När jag berättade detta för en svensk väninna här nere brast hon ut i ett gapskratt och sa. Tror du det finns någon grek här nere som vet om det. Jag tror att jag är en av de få kattägarna här i staden som faktiskt lever efter det här.

Jag knycker ett citat *"En kan inte göra allt! Men alla kan göra något"*

Lussan! Att en sådan liten söt en kan bli så stor!

Egna turer

Var tar man vägen då om man redan har varit på Knossos, museet och alla andra guideade turer.

Milli

För den som tycker om att vandra kan Millis-ravinen vara ett tips, turen betraktas som lätt av vana vandrare, men det kan diskuteras, själv hade jag fullt upp med att ta mig igenom men så tillhör jag dem som tycker att en promenad i Rethymno är äventyrligt nog med alla trottoarkanter, avsaknad av trottoarer, gropar och andra uppfinningsrika hinder. Ta en taxi från Rethymno och bli avsläppt där stigen börjar ringla sig ner i dalen och så småningom kommer man ner i Misiria och kan ta lokalbussen tillbaka, ja eller strandpromenaden för den som har ork kvar. Det finns en liten charmig taverna i början av ravinen, så man kan med fördel stärka sig med lite mat innan vandringen, var försiktig med vissa drycker, det behövs lite koll på sina ställen. Om ni träffar på mannen med yxan så är han bara trevlig och använder inte yxan mot folk, han bor i en grotta bakom en husfasad. Går inte att missa! När man kommit så här långt är man nästan nere i Misiria. Hyr man bil och har inställningen att semester är till för att vila på så kan man parkera bilen där ovanför gå ner till tavernan och tillbaka upp samma väg. Det kan minsann vara nog så tufft och ett par bra skor är bra även om man "bara" skall sitta på tavernan.

En annan lite mysig promenad är Lefkoia och ner till Plakias på sydsidan. Det går utmärkt att hoppa av bussen i Lefkoia, ta en kaffe på cafe neo där bussen stannar och gå vidare. På den här vägen kommer du garanterat inte möta många människor förutom de som ser till sina marker och sina träd mm. Det är en bit att gå men det är småvägar och du slipper klättra. Här är man mitt ute i olivlundarna och annan typisk natur. Det är bra att ha en karta med sig för det finns inte så värst många skyltar, men när man kommer ner mot havet är det bara att se till att havet är till vänster om dig så är du tillbaka i turismens Rethymnon, dvs Plakias. Kolla busstiderna för om du sen sitter och pustar ut på någon taverna så kanske sista bussen tillbaka hinner gå.

Solnedgången, det är ju så romantiskt, det finns två mycket bra ställen att njuta av den. Dels på bortsidan av Fortezza, det finns en liten taverna om man vill njuta av något annat samtidigt. Sen är "Calcetto" ett bra ställe, det är en bit upp från stan så det är en bra promenad, gå upp vägen från hotell Liberty och följ landsvägen så hittar man det.

Georgiupolis, en favorit för många, här kan man välja stranden en bit ifrån själva byn, det finns en liten taverna "typ korvkiosk" mitt på stranden med enklare rätter.

Kournassjön är en sötvattenssjö och solsängen kan man flytta in under ett träd istället för de trista parasollerna. Bra mål för den som vill bada även när det är röd flagg på stranden i Rethymno. Sjön är även känd för sitt rika fågelliv. När man är mätt på sol och bad så finns det en trevlig taverna med utsikt över sjön. Vill man åka en bit till så kan man fortsätta upp till Kournas by och dess små trevliga tavernor.

Kournas

Argiroupoli med sina vattenfall är även det ett bra utflyktsmål, vattenfallen får det att kännas lite svalare under de varmaste dagarna. Vacker omgivning och även här trevliga tavernor.

Det finns hur mycket affärer som helst i Rethymno, jag kan rekommendera några om man vill kika på lite annorlunda hantverk från Kreta. De här affärerna är till för dig som vill ha en kvalitets sak med dig hem och är beredd att betala lite mer. Jag får inte betalt för att skriva det här, de vet inte ens om att de är med i boken. Men om du besöker dem så kan du nämna att du hittat dem i Gits bok, ev kan det bli lite rabatt, fast jag kan inte lova.

”Omodamos Clay Art” på Souliou säljer keramik från många grekiska keramikerkonstnärer. Mycket kul och annorlunda saker, både till prydnad och nytta. Kostas har en liten jucke som heter Bozo och han skrämmer då ingen. www.rethymnoguide.com/omodamos

Siragas Wood Art (Nikos och Frances) finns i en liten gränd nära stora Hotell Porto Rethymno på strandpromenaden. Där finns verkstad och affär. Håll utkik efter en grön skylt. Nikos är känd träkonstnär och är ofta inbjuden till att ge Demonstrationer och utställningar. www.siragas.gr

Några restaurangtips som guide böckerna förmodligen har missat. Det finns en mängd riktigt bra restauranger men för att komma med här i min bok krävs att de inte använder sig av ”inkastare”, det skall inte bli ett allt för djupt hål i plånboken. De är svåra att hitta om man inte redan känner till dem.

Vi får ofta önskemål när vänner kommer tillbaka år 2 om att ”kan vi gå dit du vet, där vi åt förra året?” Strandpromenaden och Venetianska hamnen har många bra restauranger, men de hittar alla till utan att jag tipsar om dem och visst, det har sin charm att kunna sitta och njuta av havet och den lilla fina hamnen.

För några år sedan skulle jag och en väninna ta med hennes svägerska. Vi styrde stegen mot Parastratima och svägerskan utbrister –Men här kan väl inte vi gå, det här är väl bara för grekerna. Det var så härligt sagt! Sedan den gången är ett Parastratima besök ett måste varje gång svägerskan kommer hit.

Det är just det som är charmen, leta sig in i gamla staden och gå på en liten lokal taverna utan dukar och med meze-rätter. Här finns garanterat inte en stol ledig fram mot 11-12 tiden på natten, då är det fullt med studenter och lokalbefolkning. Parastratima ligger i gränden just bakom Rimondi brunnen.

För dig som inte klarar dig utan en hederlig kopp svenskt kaffe en hel semester, eller helt enkelt bara blir lite sugen på något som smakar som

hemma så finns Bistro 22. Här finns hembakat bröd, svenskt kaffe, kanelbullar och mycket mer. Bistro 22 ligger just bredvid National Bank i Gamla staden.

Stellas kitchen är ett ganska speciellt litet ställe och ett utmärkt lunchval. Här går du in och kikar vad Stella har lagat till för rätter under förmiddagen, det är recept enligt gamla tider och tillagas på grekiskt vis. Vad som erbjuds beror på säsongen, te x dolmakia, fyllda zucciniblommor, vildhorta mm. Varför inte prova en kaningryta eller pastitio. Här kan du också beställa in en meze-tallrik, det är då blandat från dagens rätter, man får en gemensam tallrik och vars en kniv och gaffel. Bli inte förvånad om Stella höjer på ögonbrynet om du undrar var din egen tallrik blir av. Däremot bjuder Stella dig på en halv liter vin, i samband med lunch, om du visar upp den här guiden. Om du vill så finns det en härlig lummig takaltan där du kan få lunchen serverad. Liten varning, det kan bli lite väl hett där uppe mitt i sommaren!

Samaria ligger på strandpromenaden och ser vid första anblicken ut som det som brukar kallas "turistfälla", men hit kommer de som har arbetat halva natten och äter fram på morgonkvisten, på söndagarna ser man många grekiska familjer, farmor och farfar, barn och barnbarn. Samaria är öppet året runt, dygnet runt. Här serveras enkel men god mat och tallriken översvämmas inte med sånt som bara gör att det skall se mer ut. Gå gärna in i köket och kika vad som finns för dagen.

La Casa Trattoria för den som väldigt gärna vill ha en god pasta eller en god pizza, ett berg med mat, gott och prisvärt. Tips till familjen med hung- riga tonåringar.

Nezerantis just vid moskén (ägaren lätt att känna igen, för tankarna till Fred Flintstone). Ett bra och trevligt ställe, ofta fullsatt på sommaren, trevlig personal, god mat, ser ut som en "turistfälla" men vi går gärna och ofta dit, blir lätt en favorit för dem vi tagit med oss. En fläskfilé från grillen räcker gott till både dig och några små katter.

Akri, lilla charmiga restaurangen just i början av Souliou, bra, prisvärt, Leonardo och Vaso med familj gör att du känner dig hemma, den här blir också gärna en favorit när du väl varit där en gång.

Kapilio måste också med, en serbisk restaurang, här kan man få jättegoda chivapchichi och Ajvar-sås, deras kyckling i vinsås är en höjdare.

Det är inte helt ovanligt att det dyker upp en extra karaff vin från huset ungefär när man tycker det är lagom att betala och gå. Det som ibland får

en svensk att förundra sig är att detta kan hända även om restaurangen är fullsatt och gäster har fått vända i dörren. Första tanken är i ett svenskt sinne är att de skulle vilja bli av med oss och få in nya gäster. Men icke. Det fungerar så att när du satt dig med en kaffe eller en måltid så är du välkommen att sitta hur länge du vill.

Grekerna beställer in mycket mat, mycket mer än vad som är möjligt att äta upp. Jag har frågat varför och de förklarar det med att det inte var så länge sedan det inte fanns mat på bordet så det räckte, så de njuter av att se en massa mat. Som svensk har man ju lärt sig att man skall äta upp och att det är oartigt att lämna mat, det är det inte här. Dessutom är vi ju vana vid att det är för dyrt i Sverige att beställa in i överflöd. Men man är lika välkommen även om man förblir svensk i sitt sätt. Kan tilläggas att det anses inte fult att fråga efter "doggybag" om det är mycket kvar på tallriken.

För dig som vill ha det lite lyxigare finns AVLI, La Renzo och To Pigadi här runt hörnet på Radamanthios, vidare så kan man hitta flera bra ställen på gatan från Rimondibrunnen. Exempelvis Fountain, Agrima, Ohtonas och Symposium.

Om man vill avrunda med kaffe, glass eller paraplydrink är Cafe Galeros ett bra val!

10⁷
8 9 15 2
11
12
6 13
5 14 1
4
3

16

1 Stellas Kitchen
2 Parastratima
3 Bistro 22
4 Akri
5 Nesperante
6 Kapilio
7 La Casa Trattoria
8 AVLI

9 La Renzo
10 To Pigadi
11 Fountain
12 Agrima
13 Ohtonas
14 Symposium
15 Cafe Galeros
16 Samaria

Fördel Rethymno, lätt blandat o huller om buller!

- Du behöver inte hålla handen över knappsatsen när du tar ut pengar i en bankomat!
- Du behöver inte vara rädd att gå ensam hem på natten!
- Du behöver inte låsa din dörr med tre lås!
- Du kan lämna både din plånbok och telefon på bordet när du besöker "hemlighuset" på tavernan!
- Det är lätt att få trevliga vänner och kontakter.
- När du köper kött- eller fläskfärs så får du det malet inför ögonen på dig
- Du äter en god middag ute för ca 10 Euro per person!
- Det är ungefär 300 soldagar om året!
- För dig som är nattmänniska, du kan sova på dagen utan att det anses vara något konstigt med dig!
- Det finns en positiv social kontroll!
- Det är ingen som förväntar sig en komplett uppsättning "Kunglig Dansk" när du skall bjuda på middag!
- Umgänget är spontant och enkelt!
- Det är aldrig långt till en taverna!
- Apelsinerna är fula men det blir mycket juice när man pressar dem.
- Tomaterna smakar tomat!
- Efter 5 min promenad har man hunnit säga "Kalimera" eller "Kalispera" till minst 5 personer

Vinterbilder från stadsparken

Länkar

Telefon Friends of Animal 0030 6975 720313
www.animals.rethymnon.org/

Anna o Olles vandringsturer som passar alla
www.fysimera.com

Lär dig laga grekisk mat
www.kretamat.com

För dig som ska köpa hus eller har ett redan
och behöver någon som ser efter det.
www.act-pro.gr

Ermis om du vill köpa eller hyra hus
i Rethymnoområdet
www.ermisrealestate.gr

Omodamos Keramik
www.rethymnoguide.com/omodamos

Nikos Siragas Träkonst
www.siragas.gr

Milli
www.mili-creta.gr/

Keramik hos Omodamos och Träarbeten hos Siragas

Efterord

Stort tack till min vän Pia Juhlin Åstrand (hon är författare på riktigt!) som har uppmuntrat och peppat mig mentalt, läst och givit mig fina tips om hur det skall kunna bli bättre.

Calle (min käre make) som korrläst, rättat stavfel gång gå gång, hämtat mat till mig och hela tiden sagt "du Git, det är skitbra det här!"

Tack till mina vänner här nere på Kreta som bidragit till historier och information så att jag kunnat få ihop det här.

Tack till er som reser hit varje år och som också har hejat på och motiverat mig till att skriva. Tack även till alla er som kommit med glada tillrop på bloggen och forum.

Det är första gången jag gett mig på att skriva en bok, jag kommer nog aldrig att göra om det.

1000 tack för att du ville läsa!

Git, Fortezza 20 november 2010
